

Uvodnik

Profesionalna etika

Osjetljiva pitanja profesionalne etike vrlo je teško objektivno prikazivati i interpretirati. To dokazuje, pored ostalog, većina istraživanja u knjižničnoj i informacijskoj znanosti u svijetu, koja, prema priznanju samih istraživača, nisu u dovoljnoj mjeri omogućivala dobivanje pouzdanih i relevantnih rezultata. Ipak, u posljednje smo vrijeme, unatoč osjetljivosti teme, o njoj znatno skloniji razmišljati, ali i javno govoriti.

Profesionalna etika bila je kao tema aktualna u hrvatskom knjižničarstvu i prije nekoliko godina, kada su usvojene promjene Statuta i Etičkoga kodeksa (na Skupštini HKD-a u Lovranu 2002. godine). Komisija za slobodan pristup informacijama HKD-a, inicijator tadašnjih rasprava i promjena, sad je ponovno odabrala profesionalnu etiku kao prvu temu 6. okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama. Čitatelji će se možda pitati zašto se opet bavimo istim? Najprije, motivi i razlozi za raspravu o profesionalnoj etici u vrijeme kad se donosio Etički kodeks razlikuju se od onih koji su prethodili 6. okruglom stolu. Iako u posljednje vrijeme možda nije bilo takvih nazovimo intrigantnih situacija kakve su obilježile hrvatsko knjižničarstvo početkom drugog tisućljeća, držali smo potrebnim ponovno skrenuti pozornost na temeljne vrijednosti knjižničarske profesije i preispitati primjenu načela etičkoga kodeksa. S etičkim dvojabama, naime, suočavaju se svakodnevno u praksi knjižničari - kako u nas, tako i u cijelom svijetu, bilo da je riječ o slobodnom protoku informacija u struci, profesionalnoj odgovornosti, odnosu prema kolegama, pristojnosti, povjerenju, pravu na privatnost i slično.

Držeći da se ovi problemi rijetko iznose u javnosti, ali da su itekako prisutni u životu knjižnica, kao i da negativno utječu na ukupne profesionalne odnose i razvoj struke, Komisija je u 6. okruglom stolu o slobodnom pristupu informacijama vidjela priliku za ponovno poticanje razgovora na ovu temu. Tako je ponovno naglašena važnost profesionalne odgovornosti knjižničara u odnosu prema društvu, struci, kolegama i korisnicima, te predstavljen koncept subjektivne etičke odgovornosti u pružanju informacija korisnicima. Polazeći također od pretpostavke da samo načela nisu dovoljna kao odgovor na sve sporne situacije, Komisija je poduzela i istraživanje čiji je cilj bio odgovoriti na pitanje: kako ostvarujemo načela Etičkoga kodeksa, odnosno dokle se došlo u primjeni proklamiranih načela u svakodnevnoj praksi? Oni koji nisu imali prilike sudjelovati na skupu, a zainteresirani su za rezultate, moći će više o svemu pročitati u Zborni-

ku radova 6. okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama koji je u pripremi.

Drugi razlog koji je Komisiju motivirao da se bavi preispitivanjem načela Etičkoga kodeksa jesu etički problemi nastali primjenom informacijsko-komunikacijske tehnologije, osobito u području primanja i davanja informacija. Informacijska etika drugi je aspekt profesionalne etike i bavi se vrlo aktualnim pitanjima zaštite privatnosti i anonimnosti, zaštite od zlouporabe i kriminala na internetu, slobodnog pristupa informacijama, digitalnog rascjepa i sl. Digitalno okruženje daleko više nego klasično pogoduje različitim oblicima narušavanja privatnosti korisnika informacija, dok različiti zakoni omogućuju nadzor nad privatnom uporabom knjižničnih izvora. Ovo je osobito izraženo u praksi zemalja koje su usvojile tzv. antiterorističke zakone. Najpoznatiji primjer pruža Američko knjižničarsko društvo (American Library Association, ALA) boreći se protiv primjene nekih odredbi Domovinskog zakona (*U.S. Patriot Act*) kojima se omogućuje nadzor nad podacima o korištenju knjižnice. Treba reći i to da su ustajući u zaštitu prava korisnika na privatnost mnogi američki knjižničari pokazali hrabrost dostojnu divljenja. Koliko mi je poznato, mi u Hrvatskoj (još uvijek) nemamo takvih problema, što se također može tumačiti na različite načine, ali nas zato primjer američkih kolega neminovno upućuje na jedno šire pitanje: jesmo li i koliko u mogućnosti utjecati na društvene promjene, odnosno na koji način knjižničari i knjižnice mogu pomoći u dosizanju društvenih etičkih normi?

IFLA/FAIFE je uz svoju osnovnu misiju promicanja i zaštite intelektualnih sloboda odlučila više mjesta posvetiti jačanju uloge knjižnica u društvenim i političkim pitanjima.

Sadržaj

- 2 Razgovarali smo
- 5 Iz rada Društva
- 9 Iz regionalnih društava
- 11 Iz knjižnica
- 16 Međunarodna zbivanja
- 17 Skupovi i predavanja u zemlji
- 24 Skupovi u inozemstvu
- 30 CSSU
- 31 Novi naslovi
- 32 Prikazi knjiga
- 33 Osobne vijesti

Jednu od mogućnosti za takav angažman knjižnica FAIFE pronalazi u uključivanju knjižnica u svjetsku borbu protiv korupcije. Pitamo se: trebaju li knjižnice biti društveno, dakle i politički, angažirane ili potpuno neutralne ustanove? Dvojba je stara vjerojatno koliko i same knjižnice i ugrađena je u početke suvremenog knjižničarstva, odnosno osnivanje pučkih knjižnica u 19. stoljeću. Znamo da su knjižnice s vremenom pomalo gubile tu svoju ulogu, da bi postupno profesionalizacijom knjižnične djelatnosti dostigle potpunu neutralnost u društvenim i političkim pitanjima. To ih je, istina, pošteđelo mnogih problema i odgovornosti koje takav angažman nosi sa sobom, ali ih je istodobno prilično izoliralo i oslabilo njihovu ulogu u društvu. Dok knjižnice i dalje svagdje naglašavaju da su upravo one mjesta od vitalne važnosti za razvoj društva, stvarnost pokazuje nešto drugo. Zakret u politici IFLA-e prema društvenoj ulozi knjižnica utemeljen je na činjenici da knjižnice ne mogu igrati važnu ulogu u društvu (osobito ne vitalnu kakvu si same sebi propisuju) dok god žele biti izolirane od društvenih problema i dok god ne budu nastojale aktivno pomoći u rješavanju tih problema. U skladu s tom politikom, IFLA/FAIFE odlučila je u svoj program i svoje aktivnosti u ovom razdoblju uvrstiti borbu protiv gorućih problema u svijetu kao što su HIV/AIDS, siromaštvo i korupcija.

Za nas je ovom prilikom osobito zanimljiva korupcija kao nova i izazovna tema u svjetskom knjižničarstvu, tim više što je program FAIFE na ovu temu otpočeo upravo u Zagrebu na 6. okruglom stolu o slobodnom pristupu informacijama. Smatra se da je povećanje transparentnosti rada tijela javne vlasti najvažnije sredstvo u borbi protiv korupcije, a da bi se ona dostigla, neophodna je prije svega dobra informiranost građana. Upravo ovdje knjižnice, kao mjesta neometanog i slobodnog pristupa raznovrsnim informacijama, drži FAIFE, imaju veliku mogućnost utjecati na podizanje razine javne svijesti građana o korupciji i na taj način pomoći u borbi protiv nje.

Zagrebačka je Radionica dala optimistične naznake za mogućnosti uključivanja knjižnica u svjetsku borbu protiv korupcije, a samim tim i jači društveni angažman i odgovornost knjižnica. Raspravom sudionika Radionice te Izjavom Hrvatskoga knjižničarskog društva *Knjižnice, etika i borba protiv korupcije* FAIFE je zasigurno dobila čvrste osnove za svoj budući program djelovanja koji će biti predstavljen na Svjetskom kongresu IFLA-e u Durbanu u kolovozu 2007. godine.

M. Šapro Ficović
msapro@dkd.hr

Paul Sturges

Paul Sturges je profesor knjižničarstva na Odsjeku informacijske znanosti, Sveučilište Loughborough, Leicestershire. Od kolovoza 2003. predsjednik je IFLA-ine komisije za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja (IFLA/FAIFE). Od 2000. do 2002. bio je voditelj projekta o Privatnosti u digitalnom knjižničnom okruženju. Za Vijeće Europe je od 1997. do 2001. radio na razvoju Smjernica za javni pristup internetu (*Guidelines for public Internet access facilities*). Istražujući različite aspekte intelektualne slobode, održao je niz predavanja i napisao brojne radove na temu intelektualne slobode, tolerancije, slobode izražavanja i ulozu transparentnosti u borbi protiv korupcije. P. Sturges sudjelovao je na 6. okruglom stolu o slobodnom pristupu informacijama *Profesionalna etika knjižničara i društvene etičke norme* i *Radionici o borbi protiv korupcije, održanima u Zagrebu 8. i 9. prosinca 2006. godine*.

Uz raznovrsne dužnosti i poslove koje obavljate kao profesor, savjetnik i predavač u mnogim zemljama, predsjednik ste i komisije IFLA/FAIFE. Što Vam osobno to znači?

Položaj predsjednika IFLA/FAIFE za mene predstavlja vrhunac moje profesionalne karijere. Pruža mi izvanrednu priliku da pridonosim pitanjima koja su važna za mene i za koja znam da su važna za cijelu struku. Biti predsjednik FAIFE je čast, ali prije svega odgovornost. I više od toga je uzbudljiv i zahtjevan rad.

Iako ideja intelektualne slobode nije nova, tek je nedavno (1998.) IFLA osnovala FAIFE kao jednu od svojih osnovnih aktivnosti. Možete li nam reći koji su bili razlozi za to: novi problemi vezani uz informacijsku etiku (utjecaj IKT-a na slobodan pristup informacijama) ili su to više bili problemi cenzure i druge "klasične" prepreke slobodnom pristupu informacijama? Kako ocjenjujete uspjeh FAIFE u borbi za intelektualne slobode od osnivanja do danas?

Mislim da se za informacijsku i knjižničnu struku može reći da je profesija u sazrijevanju. Desetljećima, ili čak stoljećima, ona je sebe vidjela na vrlo uzak, tehnički način, najčešće pronalazeći svoj *raison d'être* u brizi o knjigama, katalogizaciji, bibliografiji... U posljednje vrijeme struka je počela uviđati da kroz vrijednosti koje pruža pojedincima i organizacijama zauzima važnu ulogu u društvu i da ta uloga s vremenom može postati veća nego što se dosad mislilo. Ako je riječ o FAIFE, ona je tu svoju ulogu vidjela prije svega u borbi protiv cenzure i davanju potpore uklanjanju prepreka slobodnom pristupu. Sada mislim da tu ulogu vidimo u puno širem i aktivnijem promicanju pristupa i poboljšanju pristupa kao bitnih odrednica profesije. Naš posao nije samo defenzivan, on uključuje edukaciju i zagovaranje unutar struke, ali i šire javnosti.

Možete li nam kratko objasniti koncept transparentnosti i moguću ulogu transparentnosti u borbi knjižnica protiv korupcije? Zašto i kako bi se knjižnice trebale uključiti u svjetsku borbu protiv korupcije?

Transparentnost je samo način na koji se izražava društvena uloga slobodnog pristupa informacijama. To je vrlo dobro sažeto u metafori 'sunce je najbolji lijek'. Ako ljudi znaju što se događa u središtima ekonomske, političke i društvene moći, mogu se bolje organizirati i živjeti uspješnije kao pojedinci. Borba protiv korupcije postaje daleko učinkovitija kad imamo pristup informacijama o našim pravima i kad smo upoznati s načinom na koji ostvaruju moć oni koji je imaju.

Na 6. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama po prvi put se Komisiji za slobodan pristup informacijama HKD-a i Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu priključila IFLA/FAIFE kao suorganizator. Kako je došlo do te suradnje?

Kako FAIFE raspolaže s ograničenim sredstvima i osobljem, u svom se radu puno oslanja na pomoć prijatelja i kolega. S obzirom na povjerenje koje imamo u hrvatske kolege, odluka da se Radionica održi u Zagrebu bila je zapravo vrlo laka. Članovi Hrvatskoga knjižničarskog društva možda ne znaju kakav izniman doprinos FAIFE već godinama dobiva od Hrvatske. Hrvatska pripada malom broju zemalja iz kojih nam dolazi najbolja potpora. Znam da spominjanje imena uvijek nosi u sebi rizik od umanjivanja vrijednosti ostalih koji pridone svojim radom, ali držim važnim istaknuti da je predani rad Alke Horvat za FAIFE u Hrvatskoj bio doprinos od najviše vrijednosti.

Što je FAIFE očekivala od zagrebačke Radionice i je li ona postigla ciljeve? 'Transparentnost i borba protiv korupcije' godišnja je tema FAIFE u 2007. godini. Kako je FAIFE namjerava dalje razvijati?

Radionica je bila vrlo uspješna. Željeli smo o ovim pitanjima voditi temeljitu raspravu koja će nam služiti kod sastavljanja programa o mogućem doprinosu knjižnica u borbi protiv korupcije. Ovo je nova tema i novi pristup. Najprije smo htjeli o

tome razgovarati i utvrditi daljnje smjernice. To smo i dobili na Radionici, najprije u obliku Izjave Hrvatskoga knjižničarskoga društva, a zatim u obliku 'popisa' tema na kojima FAIFE može dalje raditi. S tim radom će se nastaviti na satelitskom skupu FAIFE u Goethe Institutu u Johannesburgu prije Svjetskog kongresa IFLA-e u Durbanu 2007. godine.

Često posjećujete Hrvatsku i bliski ste s mnogim hrvatskim knjižničarima i knjižnicama. Želite li na kraju reći još nešto čitateljima HKD Novosti?

Prvi sam put posjetio Hrvatsku 1989. u sklopu jedne od konferencija koje je u Dubrovniku tada organizirala Neva Tudor Šilović. Vrlo su me se dojmili hrvatski stručnjaci koje sam sreo i mislim da sam se također zaljubio u zemlju. To govorim tim redom (poštovanje prema stručnjacima i ljubav prema zemlji) jer ne bih želio da izgleda kao da posjećujem Hrvatsku tek zbog prijatelja, načina života i lijepih mjesta (ali to radim također i zbog prijatelja, načina života i lijepih mjesta). Imam sreću da dosta putujem svijetom iz profesionalnih razloga, ali mogu reći da se nigdje ne osjećam tako sretnim kao u Hrvatskoj.

Razgovarala M. Šapro-Ficović
msapro@dkd.hr

Barbara Jones

Barbara Jones doktorirala je povijest Sjedinjenih Američkih Država na Sveučilištu Minnesota 1995. godine. Voditeljica je knjižnice Sveučilišta Winchester T. Caleb i član savjeta dekana na Sveučilištu Wesleyan, Middletown, Connecticut. Jedan je od dvaju predstavnika SAD-a u komisiji IFLA/FAIFE i član njenog Izvršnog odbora. Značajan dio svog rada, za koji je dobivala brojna priznanja i nagrade, posvetila je pitanjima intelektualne slobode. O toj je temi napisala knjigu *Libraries, Access and Intellectual Freedom (ALA, 1999.)*, niz

članaka, prikaza i enciklopedijskih natuknica, a trenutno priprema knjigu o slobodnom pristupu informacijama u sveučilišnim knjižnicama. B. Jones sudjelovala je kao gost Hrvatskoga knjižničarskog društva i IFLA/FAIFE na 6. okruglom stolu o slobodnom pristupu informacijama Profesionalna etika knjižničara i društvene etičke norme i Radionici o borbi protiv korupcije, održanima u Zagrebu 8. i 9. prosinca 2006., s pozvanim izlaganjem iz tematike informacijske etike.

U Vašoj bogatoj profesionalnoj biografiji ističu se, između ostalog, brojne dužnosti i aktivnosti u profesionalnim udruženjima. Tu je i cijeli niz stručnih područja koja vas osobito zanimaju. Koje biste izdvojili kao Vama najdraže i zašto?

Sloboda izražavanja oduvijek je bilo moje najdraže područje. To je započelo još kad mi kao tinejdžerici u narodnoj knjižnici nisu dopustili da posuđujem knjige na odjelu za odrasle. Moja je majka otišla u knjižnicu i rekla im da mi moraju dopustiti da čitam što god hoću! Na isti smo način suprug i ja odgojili našeg sina. Nadalje, u srednjoj školi nastavnica koja je zamjenjivala našeg razrednika dok je bio u bolnici govorila je za njega da je izdajica, a da je politika o kojoj nas poučava laž. Moji prijatelji i ja jako smo voljeli našeg razrednika i odlučili smo ga braniti. Pretraživali smo novine u gradskoj knjižnici kako bismo pronašli odgovarajuće argumente i suprotstavili se neetičkom ponašanju te nastavnice. Time smo se najprije uvalili u velike nevolje, ali poslije kad smo sve potkrijepili činjenicama, škola je pronašla za zamjenu drugog nastavnika. Nakon izlaska iz bolnice, naš se razrednik sa suzama u očima zahvalio razredu. Uvijek sam se zaricala da ću učiniti sve za obranu slobode govora. Mnogo je toga vezanog uz SAD diskutabilno, ali osobno sam ponosna na slobode zajamčene Prvim amandmanom Ustava, kao i na pravo da se ne slažemo s našom Vladom. Skupa s tim ide i obveza da se bude odgovoran, angažiran građanin, što također nastojim biti.

Dugogodišnji ste aktivni član Američkoga knjižničarskog društva (American Library Association, ALA) koje ima vrlo razvijenu politiku po pitanjima intelektualne slobode. Možete li objasniti našim čitateljima zašto je intelektualna sloboda u samom vrhu zanimanja američkih knjižničara?

Intelektualna sloboda mora biti ALA-in prioritet zbog stalnih izazova kojima su te slobode izložene. Iako mnoge zemlje imaju mnogo manje slobode nego SAD, mi ne želimo izgubiti naše! Domovinski zakon i drugi zakoni stalna su prijetnja slobodama koje jamči Prvi amandman našeg Ustava. Premda svi američki knjižničari osuđuju terorističke napade na SAD i žele braniti zemlju, mnogi od nas misle da nas Vlada može bolje obraniti drukčijim pristupom, a ne ugrožavanjem naše privatnosti i drugih osobnih sloboda. Američko knjižničarsko društvo ulaže brojno osoblje i mnogo energije u zakonodavstvo i sudske slučajeve braneći knjižničare kojima prijete gubitak posla zbog toga što su štitili slobodu govora u svojim knjižnicama. Knjižničari ne mogu raditi svoj posao ako ne-

maju pravo davati korisnicima širok niz informacija. Moramo omogućiti pristup različitim stajalištima pa i onima s kojima ne slažemo. Inače ne radimo svoj posao. Jedna moja kolegica govorila je da je knjižnična zbirka dobra ako na policama ima bar 50% knjiga s kojima se ne slaže. Pitanja intelektualne slobode su se s vremenom proširila jer imamo sve više korisnika ugroženih siromaštvom, bolestima, invaliditetom, imigrantskim teškoćama... Mi moramo svima osigurati pristup informacijama, osobito onima kojima su one najpotrebnije, a nemaju novca da ih plate. Također, moramo učiniti sve kako bismo zaštitili privatnost naših korisnika. Oni moraju biti sigurni da je sve što čitaju u knjižnici ili posuđuju njihova osobna stvar.

U vašoj knjizi Libraries, Access and Intellectual Freedom (Knjižnice, pristup i intelektualna sloboda) kažete da se većina problema vezana uz intelektualnu slobodu javlja kod primjene teorije u praksi. Što biste preporučili knjižničarima kad se sretnu s tim problemom i kakvu ulogu, po Vašem mišljenju, u tome imaju pisana knjižnična pravila?

Morate imati pisana pravila. Najteže jest uzeti velike teorije i primijeniti ih u stvarnim situacijama. Pravila trebaju imati razlog postojanja, odnosno odgovarati na pitanje koji problem namjeravate riješiti svojim pravilima. Pravila moraju razumjeti svi zaposlenici knjižnice. Na primjer, u knjižnici Sveučilišta Wesleyan nastavno osoblje ne može doći na posudbeni pult i pitati tko je posudio određenu knjigu. To je povjerljiv čin zaštićen državnim zakonom o privatnosti (osim u nekim slučajevima kao npr. Domovinski zakon). Neiskusni knjižničar mogao bi se prestrašiti i dati mu tu informaciju. Moramo biti sigurni da knjižničar na pultu ima napisana pravila koja može odmah pokazati toj osobi. Na taj način osigurana je ravnopravnost svim knjižničnim korisnicima. Pisana pravila vam također pomažu da ostanete mirni. Ako ovlaštena osoba dolazi na pult i traži da vidi koju je knjigu posudio student X, moramo ostati mirni i postaviti mu niz pitanja. To je daleko lakše postići ako postoje pisana pravila.

Na 6. okruglom stolu o slobodnom pristupu informacijama u Zagrebu govorili ste o privatnosti u digitalnom okruženju. Kako je digitalno okruženje, internet ponajviše, utjecalo na privatnost knjižničnih korisnika?

Internet je olakšao prisluškivanje telefonskih razgovora i druge načine nadzora. Mogućnost nadgledanja transakcija možda pomogne hvatanju terorista, ali može omogućiti i krađu identiteta - krađu nečije iskaznice socijalnog osiguranja ili broja kreditne kartice. S druge strane, internet može biti snažno sredstvo demokratizacije. On olakšava širenje korisnih informacija kao što su informacije o AIDS-u ili objašnjenja ljudima gdje trebaju glasovati itd. Pritom moramo osigurati da se internet ne zlorabi.

Koncept privatnosti i sloboda pristupa informacijama nazgled su dva suprotstavljena koncepta. Međutim knjižni-

čari moraju ravnomjerno zastupati oba pitanja. U svezi s tim, možete li nam reći kako je Domovinski zakon u SAD-u utjecao na knjižnice i kako se američki knjižničari bore protiv njegovih štetnih posljedica po privatnost korisnika?

Da, pravo na privatnost mora biti u ravnoteži s pravom na znanje. Ta dva načela često dolaze u sukob. Dobar primjer je genealogija (obiteljska povijest). Nekome tko bi želio dobiti podatke o povijesti obitelji iz popisa stanovništva to bi moglo biti uskraćeno zbog zaštite osobnih informacija zakonom o privatnosti. Američki Domovinski zakon omogućuje dobivanje podataka o posuđenoj građi i drugih podataka bez pretihodno pribavljenog sudskog naloga. Ovlaštena osoba može samo otići u tajni sud i dobiti Pismo o nacionalnoj sigurnosti koje pokaže knjižničaru. Knjižničar ne može o tome ništa reći osobi čiji se podaci nadziru. Američko knjižničarsko društvo bori se za izmjenu tog Zakona kako bi knjižnični zapisi ostali privatna stvar. Knjižničari su suočeni s tom nedoumicom.

Vi ste i član IFLA-ine Komisije za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja (IFLA/FAIFE). Možete li nam reći što za vas znači članstvo u toj Komisiji? Možete li usporediti rad ALA-e i IFLA/FAIFE po pitanju intelektualne slobode? Ima li više sličnosti ili razlika?

Članstvo mi je otvorilo jedan potpuno novi svijet. Na primjer, otkrila sam da mnogi kolege iz drugih kultura imaju različite vrijednosne kriterije kad je riječ o cenzuri. Amerikanci su, primjerice, skloni velikoj otvorenosti u političkim raspravama, ali se zbnjuju ako je riječ o golotinji. Skloni smo i otvorenom kritiziranju religije ako to hoćemo, ali mnogi kolege ovakvo ponašanje drže bogohulnim. To su važne razlike; mi tu moramo pronaći zajedničke temelje i graditi mostove kad razgovaramo o slobodi izražavanja u našim knjižnicama. Ured za intelektualnu slobodu Američkoga knjižničarskog društva djeluje već dugo i objavio je opsežnu knjigu pravila i postupaka pod nazivom Priručnik o intelektualnoj slobodi. Ja sam veliki pobornik pisanih pravila. Voljela bih da je FAIFE bolje strukturirana, no o tome postoje različita mišljenja i ja poštujem mišljenja kolega. FAIFE nije ALA i ne bi ni smjela biti. U manje strukturiranoj atmosferi često nastaju vrlo dobre rasprave. U svakom slučaju, jako volim raditi s kolegama u FAIFE-i. Divim se hrabrosti nekih među njima koji su u svojim zemljama bili suočeni s ratom, autoritarnim režimima i situacijama mnogo gorima nego što je moja. Često se pitam bih li ja imala takvu hrabrost.

I na kraju, sudjelovali ste u panel raspravi u Radionici o borbi protiv korupcije u Zagrebu. Kakvo je vaše mišljenje o raspravi o ulozi knjižnica u borbi protiv korupcije? Kako ocjenjujete konferenciju?

Iz Zagreba sam se vratila puna ideja! Drago mi je što sam upoznala osobe iz Transparency Internationala. Predavanja kolega iz različitih krajeva svijeta bila su izvanredna. O svakom bi se predavanju mogle voditi cjelodnevne rasprave. Zajedno s kolegama u FAIFE-i zauzimam ću se za nastavak istra-

živanja pitanja o kojima se ovdje razgovaralo. Nadam se da ću se uskoro vratiti u Hrvatsku. Zahvaljujući hrvatskim kolegama, ovdje sam se osjećala dobrodošlom. Uživala sam u vremenu koje sam provela s njima. Mislim da moramo mnogo toga napraviti da bismo pokazali knjižničarima primjere kako se možemo boriti protiv korupcije. Mi u SAD-u ne govorimo mnogo o tome, ali bismo trebali. Nismo najkorumpiranija zemlja na svijetu, ali nismo ni najbolji pa bismo trebali na tomu poraditi.

*Razgovarala: M. Šapro-Ficović
msapro@dkd.hr*

Iz rada Društva

Zapisnik s 2. sjednice Glavnog odbora Hrvatskoga knjižničarskog društva

održane 15. prosinca 2006. s početkom u 10,00 sati u prostorijama HKD-a

Sjednici su prisustvovali: Zdenka Sviben (predsjednica HKD-a), Marina Mihalić (predsjednica Stručnog odbora HKD-a), Nela Načinović (predsjednica DB-a Istre), Ilija Pejić (predsjednik DK-a Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja), Dubravka Čanić (predsjednica DK-a Like), Mirela Mjazga (DK Slavonski Brod), Dajana Brunac (zamjena za predsjednicu DK-a Zadar, Martinu Dragiju Ivanović), Nikša Matić (predsjednik KD-a Dubrovnik), Danica Pelko (KD Krapinsko-zagorske županije), Ivana Vladilo (predsjednica KD-a Rijeka), Vesna Ivanković (predsjednica KD-a Sisačko-moslavačke županije), Dunja-Marija Gabrijel (predsjednica Zagrebačkog KD-a), Dina Kraljić (predsjednica KD-a Međimurske županije), Janja Kelava (predsjednica KD-a Varaždinske županije), Vedran Mulović (predsjednik Kluba knjižničara HKD-a), Tomislav Silić (predsjednik Nadzornog odbora), Nebojša Lakić (predsjednik Etičkog povjerenstva), Rajka Gjurković Govorčin (glavna urednica niza Izdanja HKD-a), Irena Kranjec (glavna urednica HKD-a *Novosti*), Lorenka Bučević Sanvincenti (predsjednica Komisije za slobodan pristup informacijama), Vesna Golubović (blagajnica HKD-a), Isabella Mauro (stručna tajnica HKD-a).

Ispričali su se za neprisustvovanje sjednici: Andrea Božić (predsjednica DK-a Slavonije i Baranje), Mihaela Kovačić (predsjednica DK-a Split), Mirna Willer (glavna urednica niza Povremena izdanja HKD-a), Tinka Katić (glavna urednica Vjesnika bibliotekara Hrvatske).

Sjednici nisu prisustvovali: Dubravka Vaštuka (predsjednica DK-a Karlovac), Melinda Grubišić (predsjednica KD-a Šibenik), Sofija Klarin (glavna urednica mrežnih stranica).

Dnevni red:

1. usvajanje Dnevnog reda
2. usvajanje zapisnika s 1. sjednice Glavnog odbora

3. realizacija zaključaka s 1. sjednice Glavnog odbora
4. preliminarni financijski pokazatelji za 2006. godinu
5. preliminarni programski izvještaj za 2006. godinu
  - skupovi
  - projekti
  - nakladnička djelatnost
6. plan i dinamika realizacije zaključaka s 35. skupštine HKD-a
7. odluka o cjeniku publikacija u izdanju HKD-a za 2006. godinu
8. usvajanje izjave HKD-a *Knjižnice, etika i borba protiv korupcije*
9. prijedlog Sekcije za visokoškolske knjižnice HKD-a za poboljšanje položaja knjižničnog osoblja u sustavu znatnosti
10. odluka o imenovanju urednice izdanja HKD-a Ivane Zenić
11. odluka o imenovanju Inventurne komisije HKD-a
12. odluka o izmjeni cijene naknade za lektorske poslove
13. razno
  - a) informacija o promjeni tajnice na projektu Informacije o EU u narodnim knjižnicama
  - b) informacija o pokriću dijela troškova izdanja IFLA-inih Smjernica za slijepe iz pologa gotovine s 35. skupštine HKD-a
  - c) informacija o isplati Kukuljevićeve povelje.

Ad 1

Predložena je dopuna Dnevnog reda točkom 13 koja glasi: odluka o isplati božićnice djelatnicama HKD-a, a točka 13 je postala točka 14. Dopuna i konačni prijedlog Dnevnog reda jednoglasno su prihvaćeni.

Ad 2

Zapisnik s 1. sjednice Glavnog odbora jednoglasno je usvojen.

Ad 3

Predsjednica HKD-a izvjestila je članove Glavnog odbora da je predviđeni rok primopredaje dužnosti u HKD-u poštovan, s manjim poteškoćama vezanim uz pravo potpisa zbog sporosti upravnog postupka preregistracije.

Pod točkom 4 zapisnika s 1. sjednice Glavnog odbora bilo je dogovoreno da se pošalju prijedlozi za unaprjeđenje rada Glavnog odbora. Kako nije bilo prijedloga, predsjednica HKD-a založila se za češću komunikaciju između članova Glavnog odbora. Također, predložila je koordinaciju aktivnosti između Stručnog odbora i uredništava izdanja te regionalnih društava zbog učinkovitijeg i kvalitetnijeg rada. Nakon rasprave u kojoj je sudjelovalo više članova Glavnog odbora predložen je rok za dostavu planova rada regionalnih društava do 10. siječnja 2007. godine, a najavljena je i sljedeća sjednica Glavnog odbora početkom veljače.

Ovaj je prijedlog jednoglasno usvojen.

Ad 4

Preliminarne financijske pokazatelje HKD-a za 2006. godinu podnijela je blagajnica Vesna Golubović, i to za razdoblje

od 28. rujna (od 35. skupštine HKD-a) do 15. prosinca 2006. godine. Izvijestila je o prihodima i rashodima iz tog tromjesečnog razdoblja: s tri skupa (35. skupština HKD-a, 10. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji i 6. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama), prihodima i troškovima izdavačke djelatnosti te prihodima od Zaklade za razvoj civilnog društva. U okviru rasprave o ovoj točki, članovi Glavnog odbora upoznati su i s dinamikom isplate autorskih honorara u 2007. godini – isplate će se vršiti 1. ožujka, 1. lipnja, 1. rujna i 1. prosinca.

Ad 5

Preliminarni programski izvještaj za 2006. godinu podnijela je predsjednica HKD-a. U okviru izvještaja o održanim skupovima izvješteno je da iz Plana rada HKD-a za 2006. godinu nije realiziran jedino okrugli stol Komisije za klasifikaciju i predmetno označivanje, dok su svi ostali skupovi realizirani. Izvješteno je također o međunarodnim aktivnostima HKD-a (IFLA, EBLIDA, sudjelovanje na skupštinama susjednih knjižničarskih društava, sudjelovanje susjednih društava na hrvatskim skupovima, gostovanje inozemnih kolega). Svi su izvještaji s potrebnom dokumentacijom predani u roku Ministarstvu kulture Republike Hrvatske. Naglašeno je da bi sljedeće godine bilo važno da se izvještaji, prije slanja financijerima, rasprave na Stručnom odboru. Predsjednica je nadalje izvjestila o iznimno velikoj nakladničkoj djelatnosti u 2006. godini - objavljene su publikacije:

- Wilson, Thomas C. Sistemski knjižničar : oblikovanje uloga, definiranje vještina
- Gorman, M. Postojana knjižnica
- Verona, E. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga (u prijelomu)
- Arhivi, knjižnice, muzeji 9 : zbornik radova
- ISBD(M) : međunarodni standardni bibliografski opis omeđenih publikacija
- ISBD(PM) : međunarodni standardni bibliografski opis tiskanih muzikalija
- Smjernice za razvoj knjižnica za slijepe u informacijsko doba
- Vjesnik bibliotekara Hrvatske (2 broja, s dvobrojem 3-4 u tisku)
- HKD Novosti (3 broja, s 4. brojem u tisku).

Redovito su ažurirane mrežne stranice društva koje će u 2007. godini također donijeti neke novosti.

Najavljene su i score promjene u uredništvu Vjesnika bibliotekara Hrvatske.

Također, Glavni je odbor informiran o dopisu Zaklade za razvoj civilnog društva u svezi s poslovanjem HKD-a i isplata ma naknada. Poduzete su radnje da se dobiju stručna tumačenja spornih točaka o čemu će članovi Glavnog odbora biti informirani na sljedećoj sjednici.

Ad 6

Zaključci s 35. skupštine HKD-a nalaze se već duže vrijeme na mrežnim stranicama HKD-a. Dio koji se odnosi na di-

gitalizaciju upućen je Ministarstvu kulture pri kojem je već osnovan Ured za provedbu Nacionalnog programa digitalizacije kulturne baštine i koji će koordinirati sve aktivnosti. Članovi Glavnog odbora obaviješteni su da je Hrvatsko knjižnično vijeće, prilikom rasprave o financiranju programa Centra za stalno stručno usavršavanje za 2007. godinu, tražilo da se uvede poseban modul edukacije za knjižničare s različitim programima vezanim uz digitalizaciju građe.

Vezano uz zaključak Skupštine o zaštiti novina, predloženo je da Stručni odbor podrži rad svoje Komisije i nastavak prikupljanja podataka.

Vezano uz zaključak Skupštine o prijedlogu izmjene Zakona o knjižnicama, članovi Glavnog odbora, nakon duže i konstruktivne rasprave, dali su rok da se organiziraju te da, kako u regionalnim društvima, tako i u komisijama, radnim grupama i sekcijama HKD-a rasprave o izmjeni Zakona. Predlaže se da se posebno obrati pozornost na ona rješenja koja u sadašnjem Zakonu o knjižnicama nisu dobra. Svi se prijedlozi, koji proizađu iz rasprave, trebaju uputiti Radnoj skupini za izmjenu Zakona o knjižnicama do 1. ožujka 2007. godine.

Predlaže se Komisiji za teoriju i znanstveni rad da predloži rješenje i na temelju njega formulira zahtjev Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa u svezi s jedinstvenim mrežnim mjestom za dostupnost znanstvenih radova iz područja knjižničarstva. Takav zahtjev, uz potporu Stručnog odbora, može se potom uputiti MZOŠ-u. Što se tiče stručnog skupa u organizaciji ove Komisije, predlaže se koncipiranje programa skupa za 2008. godinu, jer su Ministarstvu kulture predani planovi i programi za 2007. godinu. Treba ispitati postoji li mogućnost da se za organizaciju takvog skupa zatraže sredstva od MZOŠ-a.

Glavni odbor će za sljedeće skupove i skupštinu predložiti nagrađivanje postera, a u okviru razvoja mrežnih stranica HKD-a treba predvidjeti i mogućnosti da se na njima objavljuju poster, kao i svi ostali materijali u prikladnim računalnim formatima.

S obzirom na stalni problem pomanjkanja financijskih sredstava, potiče se javno zagovaranje i poticanje dodatnog financiranja.

Svi prijedlozi iz ove točke jednoglasno su prihvaćeni.

Ad 7

Prilikom pregleda publikacija u izdanju HKD-a na skladištu, utvrđene su velike zalihe. Zbog toga je za 2006. godinu napravljena akcija sniženja cijena publikacija izdanih do 2004. godine. Glavni je odbor podržao ovu akciju kako bi se smanjile zalihe i prihvatio predloženi cjenik (u prilogu).

Članovi Glavnog odbora informirani su i da od dvjesto pretplata na Vjesnik bibliotekara Hrvatske njih pedeset nije uplaćeno u 2006. godini. Tajništvo treba učiniti dodatne napore kako bi se ove pretplate naplatile.

Predlaže se i češće obavještavanje različitih institucija, napose knjižnica i knjižara, te fakulteta s knjižničarskim studijima u Zagrebu, Osijeku i Zadru, o izdanjima HKD-a. Također, predlaže se bolja promocija, naročito putem elektroničke po-

šte. S obzirom da svaki član regionalnog društva ima pravo na popust od 50% na sva HKD-ova izdanja, predložen je hitan postupak revizije članstva (s tim u vezi i poziv regionalnim društvima HKD-a za ažuriranjem članstva).

Prijedlog je jednoglasno usvojen.

Ad 8

6. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama donio je na završetku svoga rada izjavu pod nazivom *Knjižnice, etika i borba protiv korupcije*. Predloženo je da HKD usvoji tu izjavu. Predsjednica Komisije za slobodan pristup informacijama, Lorenka Bučević Sanvincenti, zahvalila je i pohvalila uspješno organizirani 6. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama. Istaknula je važnost prisustva članova komisije IFLA/FAIFE u Zagrebu i uključivanje knjižničara u borbu protiv korupcije.

Nakon kraće rasprave izjava je jednoglasno usvojena.

Ad 9

Članovi Sekcije za visokoškolske knjižnice HKD-a zatražili su od Glavnog odbora podršku u rješavanju položaja knjižničnog osoblja u sustavu znanosti. Naime, u visokoškolskim se knjižnicama ne priznaju ni adekvatno nagrađuju knjižničarska zvanja. Zbog toga je dogovoreno da se:

- pošalje pismo dekanima fakulteta i rektorskom zboru sa zamolbom za kvalitetnim rješavanjem statusa knjižničnog osoblja u navedenim ustanovama
- zatraži od Ministarstva kulture RH objašnjenje što je do sad poduzeto, napose kakav je bio zaključak razgovora s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa RH
- uputi kolege iz visokoškolskih ustanova da se obrate i sindikatu za obranu svojih prava.

Svi su zaključci jednoglasno usvojeni.

Ad 10

Zbog obimnosti posla u izdavačkoj djelatnosti Društva, uredništvo izdanja predložilo je imenovanje nove urednice Posebnih izdanja (zbornika). Predložena je kolegica Ivana Zenić, koja je već radila na izdanju zbornika radova Arhivi, knjižnice, muzeji 9.

Prijedlog je jednoglasno usvojen.

Ad 11

Kako se krajem godine mora u HKD-u obaviti inventura, predložena je Inventarna komisija HKD-a u sastavu: Isabella Mauro, Tomislav Silić i Dunja Maria Gabriel.

Prijedlog je jednoglasno usvojen.

Ad 12

Predsjednica je obavijestila članove Glavnog odbora da je obavila, između ostaloga, i razgovore s urednicama izdanja HKD-a. Tom je prilikom bilo riječi i o naknadama za lektorske i korektorske poslove. No, kako se Tinka Katić, koja je inicirala promjene, neposredno prije početka sastanka Glavnog odbora ispričala zbog nedolaska, prijedlog promjena cjenika raspraviti će se na idućem sastanku.

Ad 13

Predsjednica i blagajnica društva predložile su da se djelatnicama HKD-a isplate božićnice u iznosu od 1000 kn neto, što je jednoglasno prihvaćeno.

Ad 14

Pod točkom razno rješavani su tekući poslovi Društva uz obavijesti o aktivnostima u regionalnim društvima:

- a) Alenka Petroševski Novak angažirana je za novu tajnicu na projektu Informacije u EU u narodnim knjižnicama. U tu svrhu zaposlena je na pola radnog vremena do 31.12.2006. godine.
- b) Kako za izdavanje IFLA-inih Smjernica za slijepce nisu bila osigurana potrebna sredstva, predloženo je da se dio troškova pokrije iz pologa gotovine s 35. skupštine HKD-a. Prijedlog je jednoglasno prihvaćen.
Predsjednica je i upozorila da se ubuduće pažljivije planiraju troškovi skupova, a posebno naplata kotizacije.
- c) Kako se Nagrada Kukuljevićeve povelje mora isplatiti dobitnicima s plaćenim porezima i doprinosima, Glavni odbor jednoglasno donosi odluku da se isplati neto 4000 kuna. (Prethodna odluka nije precizirala je li riječ o neto ili bruto iznosu.) Nagrada će se isplatiti čim bude uplaćen ostatak sredstva za redovnu djelatnost Društva – Ministarstvo kulture RH.
- d) Predsjednica se zahvalila Neli Načinović, predsjednici Društva bibliotekara Istre, za domaćinstvo na Danima knjižničara od 3. do 5. prosinca 2006. godine, čiji je program uspješno realiziran u sklopu Sa(n)jma knjige u Istri.
- e) Ivana Vladilo, predsjednica knjižničarskog društva Rijeka, pozvala je predsjednicu kao i sve nazočne na svečanost obilježavanja 55. obljetnice Knjižničarskog društva Rijeka
- f) Dunja Maria Gabriel, predsjednica Zagrebačkoga knjižničarskog društva, pozvala je sve nazočne na svečanost ZKD-a 18. prosinca, kada će se održati predavanje prof. A. Stipčevića i tradicionalni božićni domjenak.
- g) Ilija Pejić najavio je u 2007. godini stručni skup kojim će se obilježiti 30. obljetnica postojanja Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja.
- h) Predsjednica je obavijestila članove Glavnog odbora da je od 3. do 6. prosinca 2006. godine na poziv knjižničarskog društva Slovačke boravila u Bratislavi, na obilježavanju 60-godišnjice djelovanja Društva. Dogovorena je daljnja suradnja između dvaju društava.
- i) Predsjednica Stručnog odbora, Marina Mihalić, predložila je da se do sredine 2007. godine odluči tko će biti domaćin sljedeće skupštine HKD-a kako bi se na vrijeme počelo s planiranjem. Nakon kraće rasprave u kojoj se izvijestilo o nekim mogućim destinacijama (Đurđevac, Mali Lošinj), prijedlog je prihvaćen.
- j) Loris Bučević Sanvincenti predložila je da se za domaćinstvo skupštine HKD-a, a radi obimnosti poslova koje valja učiniti, dodjeljuje povelja zahvale. O ovoj će se inicijativi naknadno odlučiti.

- k) Urednica HKD Novosti obavijestila je članove Glavnog odbora da je rok za prikupljanje materijala za sljedeći broj 1. veljače 2007.godine.

Na kraju sjednice predsjednica je sve okupljene pozvala na prigodni blagdanski domjenak, uz čestitke za predstojeće božićne i novogodišnje blagdane.

Sjedinca je završila u 12,20 sati.

Zapisnik sastavila:

Isabella Mauro
stručna tajnica HKD-a

Zdenka Sviben
predsjednica HKD-a

Zapisnik s 3. (elektroničke) sjednice Glavnog odbora

održane 24. i 25. siječnja 2007. godine

Dnevni red:

1. izbor kandidata za predstavnike Hrvatskoga knjižničarskog društva u IFLA-inim komisijama za razdoblje 2007. - 2011.

U zakazanom terminu, 24. i 25. siječnja 2007. izjasnili su se o prijedlogu Stručnog odbora:

1. Ilija Pejić, podržava sva četiri predložena kandidata
2. Mirela Mjazga, podržava sva četiri predložena kandidata
3. Danica Pelko, podržava sva četiri predložena kandidata + Sabljak
4. Andrea Božić, podržava sva četiri predložena kandidata
5. Nikša Matic, podržava sva četiri predložena kandidata
6. Dunja Marija Gabriel, podržava tri kandidata – Horvat, Bačić i Šapro-Ficović + Pelko
7. Ivana Vladilo, podržava sva četiri predložena kandidata
8. Janja Kelava, podržava sva četiri predložena kandidata
9. Dubravka Čanić, podržava sva četiri predložena kandidata
10. Vedran Mulović, podržava sva četiri predložena kandidata
11. Mihaela Kovačić, podržava sva četiri predložena kandidata
12. Dina Kraljić, podržava sva četiri predložena kandidata
13. Zdenka Sviben, podržava sva četiri predložena kandidata.

Utvrđuje se da je sjednica imala kvorum.

Naknadno su 26. siječnja svoje glasove dostavili (ali nisu ubrojani u kvorum):

1. Martina Dragija-Ivanović, podržava sva četiri predložena kandidata
2. Vesna Ivanković, podržava sva četiri predložena kandidata
3. Nela Načinović, podržava sva četiri predložena kandidata.

Nisu se izjasnili e-mailom: Melinda Grubišić, Dubravka Vaštuka i Marina Mihalić

Utvrđuje se da su većinom glasova članova Glavnog odbora izabrani kandidati Hrvatskoga knjižničarskog društva za rad u

IFLA-inim komisijama u mandatu 2007. - 2011. godine:

1. Edita Bačić - Management of Library Associations
2. Aleksandra Horvat - CLM
3. Marica Šapro-Ficović - FAIFE
4. Verena Tibljaš - Libraries for Children and Young Adults.

Prilog ovog zapisnika su e-mailovi članova Glavnog odbora. Zagreb, 27. siječnja 2007. godine

Zapisnik sastavila:

Isabella Mauro
stručna tajnica

Zdenka Sviben
predsjednica HKD-a

Iz regionalnih društava

Projekt Knjižno blago Hrvatskog zagorja

Knjižničarsko društvo Županije krapinsko-zagorske i Društvo Kajkaviana pokrenuli su projekt *Knjižno blago Hrvatskog zagorja* s ciljem istraživanja i predočavanja najvrjednijeg dijela knjižnog fonda tiskanog od početka 16. stoljeća do kraja 20. stoljeća koji se čuva na području Hrvatskog zagorja. Građa je birana prema kriterijima: starost, rjeđe izlagana građa, starija kajkavska književnost koja nije u posjedu Društva Kajkaviana, pripadnost knjižnici zagorskog plemstva ili publicirana djela zagorskog plemstva, djela poznatih zagorskih književnika, znanstvenika i publicista.

Projekt je započeo 10. studenog 2006. u Krapini održavanjem Znanstvenog kolokvija na temu *Knjižno blago Hrvatskoga zagorja*. Predavanja su održali: Željko Vegh (Knjižnični pokret u Hrvatskom zagorju početkom 20. stoljeća), Zdravko Štefanić (Prvih sto godina krapinskoga knjižničarstva), mr. sc. Marina Krpan-Smiljanec (Plemstvo i knjiga u Krapinsko-zagorskoj županiji), prof. dr. sc. Alojz Jembrih (Hrvatske plemkinje 17. i 18. stoljeća i hrvatskokajkavska knjiga), mr. sc. Božica Pažur (Korpus starije i novije kajkavske književnosti u časopisu "Kaj"), Vlasta Horvatić-Gmaz (Zbirka Kajkaviana – knjižno blago u službi korisnika) i Danica Pelko (Knjižno blago Hrvatskoga zagorja – multimedijalni pristup). Nakon

predavanja razvila se zanimljiva rasprava o budućnosti knjiga i knjižnica. Navedena predavanja bit će objavljena u sljedećem broju časopisa *Hrvatsko zagorje*.

Središnji dio projekta - otvorenje izložbe i predstavljanje kataloga *Knjižno blago Hrvatskoga zagorja* - održan je 24. studenoga u dvorcu Stubički Golubovec. Ovom izložbom javnosti su predstavljene malo poznate fondove javnih i privatnih knjižnica na području Hrvatskog zagorja, točnije Krapinsko-zagorske županije. Stotinjak knjižnih izložaka iz fondova dvadesetak knjižnica, od gradskih i općinskih, školskih, knjižnice Društva Kajkaviana do samostanskih i župnih te nekoliko privatnih, odabrala je Vlasta Horvatić-Gmaz.

U knjižnicama franjevačkih samostana u Krapini i Klanjcu čuva se šest inkunabula koje su na izložbi predstavljene posterima i multimedijalnom prezentacijom.

Izložba je bila otvorena do 31. prosinca 2006. godine.

Katalog izložbe uredila je Ines Krušelj – Vidas, a katalogske jedinice izradila je Jasna Milički.

Projekt je nastavljen, do kraja trajanja izložbe, kroz učeničke radionice s ciljem da u suradnji sa školama približimo staru knjigu učenicima osnovnih i srednjih škola. Izložena knjižna građa potaknula je učenike na kreativno izražavanje uz razvijanje pozitivnog odnosa prema ovom dijelu kulturne baštine. Izbor najuspješnijih radova s radionica, u dogovoru s voditeljima, bit će predstavljen u Stubičkom Golubovcu.

Projekt *Knjižno blago Hrvatskog zagorja* daje nam pogled u sadržaj naših knjižnica. U prikupljanju materijala vodila nas je knjižničarska znatiželja jer su fondovi naših knjižnica bili nepoznanica kako kulturnoj javnosti, tako i samim knjižničarima.

Tijekom istraživanja bivali smo sve svjesniji da smo samo „otvorili vrata“ naših knjižnica. Pojavile su se nove ideje o budućim projektima koji bi produbili znanje o bogatstvu knjižnica Hrvatskog zagorja.

D. Pelko
dpelko@net.hr

55. obljetnica Knjižničarskog društva Rijeka

Izvanredna svečana Skupština Knjižničarskog društva Rijeka povodom 55. obljetnice rada održana je 20. prosinca 2006. godine u Sveučilišnoj knjižnici Rijeka.

Ivana Vladilo, predsjednica KDR-a, nakon pozdrava nazočnima, osvrnula se na njegov dosadašnji plodonosan rad te značajna ostvarenja članova tijekom navedenog razdoblja. Skupu se pozdravnim riječima obratila i Zdenka Sviben, predsjednica Hrvatskoga knjižničarskog društva, te kolegice Lina Suman, Verica Lulić i Verena Tibljaš sa sjećanjima na minuli rad Društva.

Radni dio Skupštine započeo je raspravom o obnavljanju Povelje Ivan Kostrenčić, koja je ustanovljena 2000. godi-

ne kao javno priznanje zaslužnim članovima Knjižničarskog društva Rijeka. Nazvana je imenom prvog hrvatskog školovanog sveučilišnog bibliotekara, rođenog u Crikvenici, koji je posebno zaslužan za razvoj Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i cjelokupnog hrvatskog knjižničarstva.

Kako je zaslužnim članovima KDR-a podijeljena samo jednom, Upravni odbor KDR-a odlučio je predložiti članovima ponovno obnavljanje Povelje Ivan Kostrenčić.

Pregledavši Pravilnik i Poslovnik o dodjeljivanju Povelje Ivan Kostrenčić iz 2000. godine, članovi Upravnog odbora predložili su dvije glavne nadopune i izmjene. Prva je vezana uz moguće iscrpljivanje broja dobitnika svake godine, a druga uz postupak dodjeljivanja nagrade. Stoga se prema novom prijedlogu Povelja Ivan Kostrenčić dodjeljuje jednom godišnje, na godišnjoj skupštini, u dvije kategorije: najzaslužniji knjižničar i najbolji knjižničarski projekt. Navedeni su prijedlozi glasovanjem jednoglasno prihvaćeni. Članovi KDR-a su zatim izabrali i članove Ocjenjivačkog odbora Povelje Ivan Kostrenčić: Verenu Tibljaš, Evgeniju Popović, Karmen Delač Petković i Leu Lazzarich.

Skupština je završila druženjem članova uz prigodan domjenak.

Čestitamo Knjižničarskom društvu Rijeka na obljetnici i želimo mu još puno uspješnih godina rada.

D. Golenko
dejana@pravri.hr

Radionica Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama

(Karlovac, 7. veljače 2007.)

U suradnji s Hrvatskim knjižničarskim društvom, Društvo knjižničara Karlovačke županije organiziralo je radionicu u okviru programa *Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama*. Program je podržala Nacionalna zaklada za razvoj ci-

vilnog društva, a radionica je održana 7. veljače 2007. u Gradskoj knjižnici "Ivan Goran Kovačić" Karlovac, Knjižnica za mlade. Program radionice pratilo je trideset knjižničara iz školskih i narodnih knjižnica Karlovačke županije, a popraćen je i bogatim edukativnim materijalom. Osnovni cilj programa bio je proširiti znanje knjižničara o Europskoj uniji i njenim informacijskim izvorima te pridonijeti razvoju narodnih knjižnica kao informacijskih centara gdje korisnici svih dobnih skupina mogu dobiti potrebne informacije na temu Europske unije. Program radionice sastojao se od uvodnih predavanja i radionice.

Uvodni dio započeo je predavanjem kolegice Alemke Belan-Simić (KGZ - Matična služba), koja nam je pojasnila osnovnu zadaću ovog trogodišnjeg projekta te glavne ciljeve tog programa. U projektu sudjeluje deset regionalnih knjižničarskih društava, pa je na taj način programom pokrivena gotovo cijela zemlja, te jedno takvo društvo iz Europske unije - Nizozemsko udruženje narodnih knjižnica. Kako su upravo knjižničari u narodnim knjižnicama ti kojima će se građani obratiti tražeći informaciju, to će se događati sve češće i s informacijama vezanim za EU. Vrlo zanimljivo bilo je i predavanje dr.sc. Marian Koren - voditeljice Odjela za istraživanje i međunarodne poslove u Nizozemskom udruženju narodnih knjižnica u Haagu (NPLA), na kojem smo mogli čuti kakva su iskustva nizozemskih kolega u pružanju informacija o EU i načinu primjene u vlastitoj sredini. O tome koje informacije o EU i na koji način ih prezentirati djeci i mladima upoznala nas je dr.sc. Ivanka Stričević (KGZ - Knjižnica Medveščak). Istaknula je da se prava djeteta u kontekstu narodnih knjižnica za djecu i mladež odnose na pravo na informiranje, cjeloživotno učenje, pravo na kulturu, na igru i slobodno vrijeme. Ukazala je i na različite dokumente kojima se štite prava djeteta, kao što je Konvencija o pravima djeteta, Deklaracija o pravima djeteta i sl. Riječ je bila i o zaštiti djece kroz "siguran internet". Što se tiče informacija o EU, djeca ih mogu usvojiti kroz igru, ciljane projekte, mrežne stranice, radionice, kvizove, susrete, izložbe i slične aktivnosti. Posebnu pozornost i interes pobudila je kod sudionika radionica gdje Snježane Ramljak (Hrvatski sabor - Knjižnica), koja je izlaganjem i prikazom na internetskim stranicama pojasnila kako možemo doći do potrebnih informacija. Ukazala nam je na portal www.enteurope.hr - vodič kroz informacije o EU putem kojeg možemo pristupiti na mnoge stranice, primjerice općeniti podaci o EU, institucije EU, pravo EU, publikacije i dokumenti, baze podataka EU, Hrvatska i EU i dr. Aktivno prateći tijekom radionice sudionici su se i sami okušali u pretraživanju željenih informacija. Mislim da je projekt *Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama* ispunio svoj cilj - istražiti, pronaći i potrebne informacije znati prosljediti korisnicima. Ovim radionicama postali smo bogatiji za još jedno korisno iskustvo, a velik je i njihov doprinos razvoju narodnih knjižnica kao informacijskih centara u pripremi korisnika za život i rad u EU.

D. Vaštuka
dvastuka@gkka.hr

Priznanja grada i Županije Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci

Povodom 130. obljetnice osnivanja, Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci dobila je dva vrijedna priznanja. Gradsko vijeće Grada Vinkovaca dodijelilo joj je Zlatnu plaketu "Grb grada Vinkovaca" 20. srpnja 2006. godine, u povodu Dana grada Vinkovaca, za doprinos u promociji grada Vinkovaca i aktivnom sudjelovanju u njegovom kulturnom životu. Županijsko vijeće Vukovarsko-srijemske županije 11. studenoga 2006. godine, na Dan Županije, vinkovačkoj je knjižnici dodijelilo Povelju Vukovarsko-srijemske županije za postignute uspjehe i ostvarenja na području kulture.

Osim njegovanja i čuvanja književne, znanstvene i kulturne baštine, Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci svojim korisnicima nastoji omogućiti potrebne izvore znanja, pravovremene informacije, te da u knjižnici provedu ugodne trenutke, kako bi je osjetili kao mjesto gdje su uvijek dobrodošli i postali aktivni sudionici života u našem gradu, spremni kreirati primjerenu budućnost.

Knjižnicu dnevno prosječno posjeti tristotinjak korisnika: posude oko osam stotina jedinica različite knjižnične građe, a u čitaonici dnevnog tiska pročitaju brojne novine i časopise. Djeca i mladi posuđuju knjige i drugu građu, samostalno ili uz pomoć knjižničara rade na računalima, pretražuju internet, pišu domaće zadaće, referate, pretražuju kataloge naše i drugih knjižnica, igraju igrice...

Naravno, osim nabave i obrade građe, u svakodnevnim poslovima knjižnice su i pripreme za obilježavanje značajnih datuma, izložbe, promocije i predstavljanja knjiga, radionice, različiti oblici edukacije – kako za knjižničare, tako i za korisnike, odgojno-obrazovni rad s predškolicima i školskom djecom, susreti s osobama različitih profila iz našega zavičaja, čiji vrijedan rad predstavljamo široj zajednici. Knjižnica je krenula i ususret svojim korisnicima - u škole, vrtiće, domove starijih osoba, na gradski trg, na korzo..., radi na ostvarivanju učinkovite suradnje s gradskim ustanovama, privrednicima na području našega grada i Županije te udrugama u svrhu ostvarenja zajedničkih ciljeva za dobrobit svih.

Kako je vinkovačka knjižnica u cijelosti izgorjela u Domovinskom ratu, a danas je prostorno skućena, očekuje za svoje korisnike i građane novu zgradu. Iskazali smo potrebe i izradili Projektni zadatak za idejno rješenje nove zgrade Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci.

I na cijelom području Vukovarsko-srijemske županije knjižnična je mreža razorena u Domovinskom ratu, ali u tijeku je njezino obnavljanje (u Županiji postoji 31 administrativna jedinica - pet gradova i 26 općina, a samo šest registriranih narodnih knjižnica i dvije koje nisu registrirane). Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci, koja je ujedno i županijska matična knjižnica, pokrenula je inicijativu i za osnivanjem bibliobusne službe. Nabavljen je županijski bibliobus u vrijednosti 1 084 580,00 kn (500 000,00 kn osiguralo je Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, 300 000,00 kn Vuko-

varsko-srijemska županija i 284 580,00 kn općine čije mještanske bibliobus opskrbljuje knjigama, potrebnim informacijama i drugom knjižničnom građom).

Krajem prosinca 2005. godine bibliobus je stigao - izradila ga je tvrtka Eurokamion d.o.o., Iveco ovlašteni distributer. Vozilo je opremljeno grijanjem, klima-uređajem, a od dodatne opreme ima računalo s pristupom internetu, multimedijalnu opremu te mobitele za vezu. Vozilo Iveco EuroCargo ML 120E24/FP kapaciteta je više od 4000 svezaka knjiga i ostale knjižnične građe.

Bibliobus je započeo svoju misiju *Knjiga na vašem pragu* 20. veljače 2006. godine, iako je službeno predstavljen i posvećen 25. siječnja 2006. godine u okviru obilježavanja 130. obljetnice vinkovačke knjižnice. Sredstva za rad bibliobusa - pokretne knjižnice Vukovarsko-srijemske županije, ustrojbene jedinice Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci, osigurana su u županijskom proračunu. Osoblje i oprema u bibliobusu omogućuju da se istim knjižničnim fondom i uslugama osoblja služi više međusobno udaljenih naselja u istom danu. Knjigama i drugim izvorima informacija opskrbljuje 52 seoska naselja u 20 općina Vukovarsko-srijemske županije u vremenskom razdoblju od dva tjedna - istoga dana, u isto vrijeme, na istome mjestu, prema rasporedu rada. Tijekom 2006. godine u bibliobus se upisalo 1657 članova.

E. Pezer
ema@gkvk.hr

Knjiga kao modni dodatak: uz godišnjicu preseljenja Gradske knjižnice "Juraj Šižgorić" u novi prostor

Dana 20. prosinca 2006. godine Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić" obilježila je godinu dana rada u novim prostorima obnovljene zgrade poznatog šibenskog arhitekta Ivana Vitića.

Kad je prije godinu dana knjižnica otvorila vrata, nahrupilo je građanstvo na razgledavanje novog čuda. Bivši Dom JNA, preuređen za knjižnicu, svojim je sjajnim izgledom danima zadivljivao svekoliko pučanstvo Šibenika i okolice koji su neprestano dolazili u obilazak. Započela je računalna obnova starih članstava, a istodobno i upis novih članova. Dogodilo se nešto nevjerojatno - broj upisanih članova vrlo brzo je premašio brojku od 3500 korisnika, koliko ih je bilo upisano u staroj knjižnici, da bi danas nakon godinu dana rada u novom prostoru dosegla broj od više od 8400 korisnika. Kako županija broji 51 553 stanovnika, to znači da je upisan svaki šesti stanovnik. U početku se govorilo da je modni trend proći s knjigama preko Poljane (središnjeg gradskog trga na kojem se nalazi knjižnica) i da će taj modni trend ubrzo proći, ali broj upisanih članova opovrgnuo je svaku sumnju. To se najbolje vidi i u posjeti korisnika, čija se dnevna brojka kreće oko 1300 korisnika.

Veliki i funkcionalno projektiran i realiziran prostor omogućio je mnoge nove sadržaje, kao što je čitaonica dnevnog tiska u kojoj se korisnicima nudi 20 naslova novina i 160 popularnih časopisa (znanstveni časopisi smješteni su u Hemerotecu, koja se nalazi u podrumu). U čitaonici su i računala namijenjena turistima - tijekom ljetnih mjeseci su često u uporabi. U odnosu na staru knjižnicu koja je imala šest računala (od toga jedno za pretraživanje i korištenje interneta), nova ih ima oko 90, što je omogućilo potpunu automatizaciju knjižničnog poslovanja. Kao što kažu da kad staviš prst u more, imaš vezu sa cijelim svijetom, tako možemo reći i da internet Šibenčanima pruža povezanost sa svijetom. Korištenje interneta je besplatno i mnogi ga svakodnevno koriste.

Dječji odjel obogaćen je Igraonicom za djecu predškolskog uzrasta, u kojoj se održavaju kreativne radionice i pričaonice za djecu, a također i računalnom radionicom, gdje se djeca pravodobnom rezervacijom mogu zabaviti sat vremena igrom ili radom na računalu.

Najveća novost u ovom prostoru je Audiovizualni odjel - pravi hit koji broji oko 5000 primjeraka filmova na DVD-ima i glazbenih CD-ova. Njega dnevno posjeti oko 400 korisnika i zaduži se oko 800 primjeraka neknjižne građe.

Novost je i to da je Zavičajna zbirka – Sibenicensia, sakupljena u zasebnoj prostoriji. Uz mogućnost tihog rada na građi vezanoj za zbirku, mogu se koristiti i računala.

U prostoru bivšeg Doma JNA napravljene su dvije arhitektonske intervencije. Jedna je bila niveliranje galerije u nekadašnjoj sali za projekcije i na taj način su dobivene dvije prostorije na dva kata – spremište Znanstvenog odjela i Multimedijska dvorana, u kojoj se nekoliko puta tjedno održavaju različiti sadržaji, a trenutačno je popularna Filmska tribina.

Druga intervencija bila je da se u nekadašnjoj Velikoj dvorani na stupove nadogradila Studijska čitaonica, okuplja lište studenata i onih koji se bave ozbiljnim radom.

Treba se spomenuti i Centar za vizualnu kulturu mladih, koji gotovo svakodnevno organizira različita zbivanja, zanimljive likovne radionice, predavanja, lutkarske predstave i brojne izložbe, jer u knjižnici je i galerijski prostor.

Nakon godinu dana boravka u novim prostorima, može se reći da je knjižnica od one "na kraju grada" prerasla u pravi multimedijski centar, koji je prerastao okvire klasične posudbe knjižne građe. Sada se tu prate novi svjetovi znanja i informacija, a odaziv građana potvrđuje zainteresiranost za te tijekove.

A. Miše

amise@knjiznica-sibenik.hr

Radovi za **Novosti broj 36** primaju se na adresu uredništva do **1. svibnja 2007.** Mole se autori da uz potpis navedu i svoju e-mail adresu.

Deset godina rada Središnje knjižnice Slovaka u Republici Hrvatskoj

Središnja knjižnica Slovaka u Republici Hrvatskoj otvorena je u Našicama, u sjedištu kulturno-društvenog života Slovaka u Slavoniji, 10. studenog 1998. godine kao Odjel Hrvatske narodne knjižnice i čitaonice Našice na prostoru od 208 m², a u okviru projekta Vlade Republike Hrvatske i uz suglasnost Poglavarstva Grada Našica.

Inicijatori osnivanja ovog Odjela bili su Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb te Matična služba Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, a troškove u cijelosti financira Ministarstvo kulture Republike Hrvatske. Njegova je voditeljica od samoga osnutka do danas mr. sc. slovačkog jezika Ružica Vinčak, dipl. knjižničarka.

Otvorenje Središnje knjižnice Slovaka RH

Odjel radi na očuvanju i promicanju slovačkog etničkog, jezičnog, vjerskog i kulturnog identiteta. Knjižni fond ostvaren je i obogaćuje se uglavnom darovima građana, Saveza Slovaka u RH, Matice slovačke u RH, Središnje knjižnice za Čehe i OŠ Ivana Brnjika Slovaka iz Jelisavca.

Odjel je osnovan s početnim fondom građe od oko 600 darovanih jedinica, a danas ga čini 3063 knjige, s manjim brojem jedinica neknjižne građe, uz tridesetak naslova multimedijalne i AV građe. Knjižnica danas ima dvjestotinjak korisnika kojima na raspolaganju stoje različiti naslovi tiska: *Praveň* (časopis na slovačkom i hrvatskom jeziku), *Historická revua*, *Pametky a múzéea*, *Emma*, *Knížnica*, *Zornička*, *Kamarát*, *Život*, *Adam*, *Jednota* (jedini časopis na češkom jeziku). Tisak se nabavlja i iz Slovačke Republike, na izvornom slovačkom jeziku, najčešće pretplatom ili i darivanjem (*Praven*, *Jednota*).

Knjižnica se uspješno nosi s izazovima 21. stoljeća primjenom novih tehnologija i načinima rada - knjižnično se poslovanje odvija uz pomoć računalnog programa CROLIST. Od rujna 2006. godine knjižnica u svom knjižničnom poslovanju aktivno koristi i peti modul - *modul automatske posudbe* knjižnične građe (od postojećih sedam). Knjižna i neknjižna građa Središnje knjižnice Slovaka posuđuje se pod istim uvjetima kao i sva ostala građa Hrvatske narodne knjižnice i

čitaonice Našice, svakim radnim danom u vremenu od 8,00 do 19,00 sati i svake subote od 8,00 do 13,00 sati.

Program rada Odjela uključuje nabavu na jezicima manjina, osiguravanje korištenja knjižne i neknjižne građe, tribine i predavanja, izložbe kao i međuknjižničnu posudbu, s obzirom na to da je riječ o Središnjoj knjižnici Slovaka u RH koja treba osigurati dostupnost knjižnične usluge pripadnicima manjina diljem Republike Hrvatske. Stoga je Središnja knjižnica Slovaka u Republici Hrvatskoj otvorila i dva stacionara (osiguran kutak slovačke knjige s dvjestotinjak jedinica) u Mjesecu hrvatske knjige 2003. godine u Knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku i 2005. godine u Gradskoj knjižnici Ilok.

Prema posljednjem popisu stanovništva Državnog zavoda za statistiku iz 2001. godine, u Hrvatskoj je 4712 pripadnika slovačke manjine – oni žive u svim županijama, ali ih je najviše Osječko-baranjskoj županiji (1925 Slovaka).

Zbog toga je iznimno vrijedna kolijevka slovačke kulture Središnja knjižnica Slovaka u RH, Odjel pri Hrvatskoj narodnoj knjižnici i čitaonici u Našicama jer organiziranjem različitih prigodnih sadržaja, kao i u suorganizaciji s drugim ustanovama ili udrugama (Matica hrvatska, Matica slovačka, Savez Slovaka, Zavičajni muzej, škole, fakulteti...) značajno oblikuje kulturni život svoje sredine.

Važno je to jer nezaustavljiv proces europeizacije usmjerava svakog građanina na upoznavanje i prihvaćanje svih europskih naroda i narodnosti kao bogatstva u jedinstvu različitosti.

B. Pavlović-Radmanović
narodna-knjiznica-nasice@net.hr

Riješen status Gradske knjižnice i čitaonice Frane Petrića u Cresu

Hrvatska pučka knjižnica i čitaonica osnovana je u gradu Cresu 1905. godine. Tijekom 20. stoljeća i burnih povijesnih događanja više je puta zatvarana i ponovno osnovana: godine 1918. knjižnica je prvi put zatvorena; 1945. ponovno je otvorena, da bi nedugo nakon toga još jednom bila zatvorena. Godine 1954. u njoj se održavaju prvi tečajevi Saveza kulturno-prosvjetnih društava NR Hrvatske. Uz ostale, održava se i tečaj za voditelje knjižnica koji vodi književnik Marino Zurl. Od tada do 1986. godine više se puta mijenja adresa i status knjižnice, ali ne prestaje s radom, a vodi je volonter-ski isti knjižničar.

Od 1972. knjižnica nosi naziv Gradska knjižnica Frane Petrića, a tek 1986. zaposlen je knjižničar iako ne na puno radno vrijeme. Djelovanje se smješta u okvire Narodnog sveučilišta Mali Lošinj. Četiri godine poslije konačno se zapošljava knjižničar na puno radno vrijeme i radno vrijeme se produžava na cijeli tjedan. Nabava je kontinuirana sredstvima

Ministarstva kulture i Grada Cresa. Knjižnica se informatički oprema i prvo je, i godinama jedino, javno mjesto na otoku s pristupom internetu.

Ubrzo prostor od nepunih 50 m² postaje pretijesan i 2005. godine seli se u adaptirani gotički lazaret iz 15. stoljeća.

Danas knjižnica raspolaže fondom od oko 14 000 jedinica građe. Broj članova prelazi 500, a broj posjeta povećava se za ljetnih mjeseci kad brojni strani turisti postaju korisnici. Zahvaljujući njihovim darovima, fond knjiga na stranim jezicima se proširuje.

Od 1. siječnja ove godine, pod imenom Gradska knjižnica i čitaonica Frane Petrića, knjižnica započinje s radom kao samostalna ustanova. U planu je zapošljavanje još jednog knjižničara, čime će se radno vrijeme produžiti na cijeli dan.

Korisnicima su na raspolaganju dva računala s pristupom internetu i računalo za pretraživanje kataloga.

Rješavanjem statusa, adekvatnijim prostorom i zapošljavanjem još jednog djelatnika stvaraju se uvjeti za suvremeni rad narodne knjižnice.

V. Velčić

knjiznica-cres@ri.t-com.hr

Novi ogranak Gradske knjižnice Kaštela

Gradska knjižnica Kaštela bogatija je za još jedan novi ogranak. U srpnju 2006. godine otvoren je šesti odjel - u Kaštel Kambelovcu. Smješten je u nevelikom prostoru na središnjem kambelovačkom trgu i nudi građu korisnicima svih uzrasta. Njima je namijenjeno i jedno računalo s pristupom internetu te dnevne i tjedne novine. Grad Kaštela u cijelosti je financirao uređenje i opremanje Odjela, nabavku knjiga i jedno radno mjesto knjižničara.

Gradska mreža knjižnica bit će dovršena i zaokružena kad se realizira i sedmi ogranak, planiran u Rudinama, novom naselju koje se razvija iznad magistrale i Kaštel Štafilića.

Osim novih, knjižnica u Kaštelima vodi i značajnu brigu o preuređenju postojećih prostora. Tako je 2005. godine preuređen i proširen Odjel u Kaštel Sućurcu, a u ožujku 2006. godine preseljen je Dječji odjel u Kaštel Starom u novi i veći prostor. Tom prigodom je nabavljen novi namještaj i računalna oprema te povećan broj knjižničara, što je omogućilo da knjižnica bude otvorena za korisnike od 7,30 do 19,30 sati.

U planu je i preuređenje ili preseljenje najvećeg ogranka Odjela u Kaštel Gomilici.

Od rujna 2006. knjižnica koristi računalni program Zaki-web.

Više podataka o samoj knjižnici i njenim aktivnostima možete naći na mrežnoj stranici <http://www.gkk.hr>.

V. Mihanović

vesna.mihanovic@st.t-com.hr

Gradska knjižnica Solin u novom prostoru

Simboličnim presijecanjem vrpce u ožujku 2006. godine, Kolinda Grabar-Kitarović, ministrica vanjskih poslova i europskih integracija, otvorila je novi prostor Gradske knjižnice Solin. Svečanom otvorenju nazočili su visoki gosti i uzvanici, primjerice saborski zastupnici Lucija Čikeš i Živko Nenadić te Ante Sanader, župan splitsko-dalmatinski, gradonačelnici i načelnici susjednih gradova i općina te predstavnici javnog, crkvenog i kulturnog života grada Solina, a prigodno je prikazana i projekcija umjetničkih fotografija o Solinu autora Jakova Teklića te postavljena izložba akademskog slikara Vinka Barića.

Ovaj projekt od iznimne važnosti za kulturni i društveni život grada Solina financirao je grad Solin sa 690.759,46 kn, Ministarstvo kulture sa 400.000,00 kn, a prostor su opremile tvrtke Prometal iz Zagreba te Matrix i Tehničar informatika iz Splita.

Solinska knjižnica utemeljena je 1997. godine i proteklih devet godina bila je smještena u prizemlju Doma Zvonimir u prostoru od samo 75 m², koji je već nakon tri godine bio nedostatan za potrebe i očekivanja korisnika. Proteklih godina knjižnica je otvorila ogranke u Vranjicu, Sv. Kaji i Mravincima, u mjestima dislociranim od središnje knjižnice. Novi prostor u poslovno-stambenoj zgradi u samom središtu grada na oko 240 četvornih metara površine obuhvaća studijsku čitaonicu s različitim vrstama aktualnoga tiska i stručnih časopisa, odjel za odrasle i dječji odjel, *café* čitaonicu s aparatom za tople napitke, audio-vizualni odjel, računalo za pretraživanje baze podataka knjižnice te četiri računala s pristupom internetu. Od početnog fonda koji je brojio nepunih 500 svezaka, danas knjižnica broji 27 845 svezaka knjižne i 728 jedinica mul-

timedijalne građe. Obrada građe i ostali knjižničarski poslovi obavljaju se od 2000. godine preko programske podrške MEDVED. Od dana preseljenja broj korisnika porastao je za 62% pa sad broji 1300 korisnika.

U vlastitoj nakladi knjižnica je izdala pet naslova obuhvaćenih nakladničkim nizom *Bibliotheca Salonitana*.

Preseljenjem u novi prostor u knjižnici se mogu prirediti i izložbe umjetničkih slika pa je od otvorenja u njoj izlagalo pet akademskih slikara.

K. Borković

info@knjiznicasolin.hr

Preuređena Gradska knjižnica u Starom Gradu

U organizaciji Grada Starog Grada i Centra za kulturu, 27. travnja 2006. godine otvorena je preuređena gradska knjižnica. Svečanosti otvorenja, osim domaćina gradonačelnika Viska Haladića i Alda Čavića, ravnatelja Centra, bio je nazočan i Ante Sanader, splitsko-dalmatinski župan, te drugi županijski dužnosnici. Nakon prigodnog ceremonijala, nazočna publika imala je priliku razgledati izložbu raritetnih knjiga iz zavičajne zbirke Gradske knjižnice.

Gradska knjižnica smještena je u povijesnoj zgradi Hrvatskog doma, sagrađenoj za potrebe knjižnice krajem 19. stoljeća. Ona je sljednik Hrvatske narodne čitaonice starogradjanke, utemeljene 1874. godine. Obnovljena knjižnica započela je s radom 1993. godine, a 1995. godine ušla je u sastav Centra za kulturu iz kojega je izašla 2006. godine. Knjižnica raspolaže prostorom veličine 152 m² i ima 11 000 svezaka knjiga, među kojima je i oko 2000 vrlo vrijednih i starih knjiga, te zbirku od 410 jedinica zavičajne građe.

Zbog nedostatka prostora i nemogućnosti proširenja, odlučeno je da se pristupi rekonstrukciji postojećeg prostora, i to na način da se dogradi galerija na koju bi moglo stati dodatnih 6000 knjiga, jer je visina prostorije 5 m.

Ovaj zanimljiv projekt, za koji su odobrenje dali stručnjaci splitskog Konzervatorskog zavoda, izradili su arhitekti Marko Lipovac i Tomislav Vlainić, a suradnik je bio i Jose G. Thores. Osnovna konstrukcija izvedena je od željeznih elemenata, a drveni dijelovi izvedeni su od bukova drveta. Tijekom radova postavljena je i nova rasvjeta, prilagođena adaptiranoj prostoriji, te obojani zidovi, prozori i željezna konstrukcija. Sredstva za realizaciju osigurali su Ministarstvo kulture, Grad Stari Grad i Splitsko-dalmatinska županija.

Na novoj galeriji smještene su knjige iz područja znanosti, a u prizemlju dječji fond te književnost za odrasle. Korisnicima je na taj način omogućen lakši pristup građi, a knjižničaru veća preglednost fondova.

V. Mihanović

vesna.mihanovic@st.t-com.hr

Pučka knjižnica i čitaonica Grada Vodice u 2007. u novim prostorima

U nedostatku prostora, sredstava i stručnog osoblja, Pučka knjižnica u Vodicama dosad nije u cijelosti mogla odgovoriti na sve izazove novih tehničkih dostignuća, pa stoga niti pružiti očekivanu podršku u kvalitetnom razvoju pojedinaca, grupa i lokalne zajednice u cjelini.

Suočeni s velikim problemom u nejednakosti pristupa i dostupnosti građe za sve skupine korisnika, pokušali smo kroz izgradnju fonda odgovoriti njihovim upitima. No, svjesni smo činjenice da svako ograničenje pristupa, uzrokovano opravdanim ili neopravdanim uvjetima, umanjuje osnovnu ulogu narodne knjižnice - zadovoljavanje knjižničnih i informacijskih potreba korisnika.

Nakon gotovo jednog desetljeća postojanja i rada, ova će knjižnica, zahvaljujući financijskoj podršci Ministarstva kulture i Grada Vodice, te stručnoj pomoći naše Gradske knjižnice Jurja Šižgorića, konačno dobiti vlastitu zgradu.

Preseljenje u nove prostore predviđeno je za kraj 2007. godine. Idejni projekt izradio je projektni ured Kapov iz Splita, a vrijednost investicije procjenjuje se na 2 milijuna kuna. Knjižnica će biti smještena u prizemlju i na katu, ukupne površine od 240m², u zgradi koja je građena i završena 1911. godine, a u kojoj je bila smještena osnovna škola. Za invalide osobe i za osobe s poteškoćama u kretanju predviđeni su zakonom propisani uvjeti poput dizala i rampi, što u dosadašnjim prostorima nismo imali.

Prema koncepciji koja je prihvaćena, Pučka knjižnica posebnu će pozornost posvetiti najmlađima ("Stvaranje i jačanje čitalačkih navika djece od rane dobi" – IFLA-in / UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice) te odgovoriti izazovima novih tehnologija, kako bismo najmlađe kvalitetno pripremili za budućnost. Osim odjela za djecu i mladež, predviđena je čitaonica i odjel za AV-građu te narodni odjel i multimedijalna dvorana.

Ono što ova knjižnica ne može zaobići su i naši ljetni posjetitelji iz gotovo svih krajeva Lijepe naše i Europe. U budućoj čitaonici predviđeni su informacijski stupovi ne samo za korisnike knjižnice nego i za one povremene goste koji borave na ovom području. Zbog toga će se posebno njegovati i razvijati zbirka knjiga na stranim jezicima, koja ne samo da će udovoljiti potrebama stalnih korisnika nego i potrebama povremenih korisnika.

Ovako koncipiran prostor nove vodičke knjižnice omogućit će uključivanje svih zainteresiranih, čime će nastojati postati stvarnim kulturnim središtem grada.

Osim zadaće da omogućimo jednakost pristupa i dostupnost građi naših zbirki, ovo će kulturno središte nastojati dvosmjerno komunicirati sa svim svojim korisnicima u cilju vrednovanja i čuvanja kulturne baštine, promicanja kulture čitanja i poticanja u obrazovnom, radnom ili osobnom procesu izgrađivanja svakog pojedinca ili skupine te kvalitetnijeg života i doprinosa razvoja demokratskog društva. Nadamo se

da će zajednički susreti obilovati radošću druženja pod novim krovom.

S. Radin-Mačukat
knjiznica.vodice@si.t-com.hr

Promicanje prava djeteta u lokalnoj zajednici – kako to radi Gradska knjižnica Slavka Kolara u Čazmi

Gradska knjižnica Slavka Kolara iz Čazme organizirala je povodom Međunarodnog dana prava djeteta 20. studenoga 2006. godine akciju pod nazivom *Promicanje prava djeteta u lokalnoj zajednici*.

Za tu su priliku okupljeni predstavnici Osnovne i Srednje škole Čazma, gradske uprave, Dječjeg vrtića "Pčelica", Doma zdravlja, Gradskog društva Crvenog križa i Centra za socijalnu skrb, kako bi se kao predstavnici lokalne zajednice upoznali s Konvencijom o pravima djeteta te o mogućnostima njezine konkretne primjene u Čazmi.

Prof. Gordana Jančić, logoped-defektolog u Osnovnoj školi Čazma, održala je uvodno predavanje i upoznala nazočne s Konvencijom te sa stečenim iskustvima njezine primjene u Osnovnoj školi Čazma. Najavljeno je niz novih akcija koje bi poboljšale prava djece u školi, a napose djece s posebnim potrebama.

Knjižničaraka Vinka Jelić predstavila je rad knjižnice, odnosno njezinih službi i usluga za djecu i mladež, a posebno kako knjižnica osiguranjem slobodnog pristupa svojim službama i uslugama pridonosi promicanju prava djeteta u lokalnoj zajednici.

U suradnji s Dječjim vrtićem "Pčelica" u Gradskoj knjižnici održana je i pričaonica *Uljuđeni vuk*, a učenici II. razreda Osnovne škole Čazma održali su radionicu pisanja poruka roditeljima i odraslima.

V. Jelić
gradska.knjiznica.cazma@email.t-com.hr

Sesvetski oblok

Zbornik poezije *Sesvetski oblok* (Zagreb: Knjižnice grada Zagreba, 2006.), naslovljen i namijenjen kao rođendanski dar ili kao prigodna čestitka Knjižnici Sesvete za 50. obljetnicu njena rada, zapravo je rezultat petogodišnjeg druženja veće grupe sesvetskih pjesnika i njihova sudjelovanja na tribini *Kulturni četvrtak u Sesvetama*.

Kad kažemo sesvetskih, mislimo na one koji su stanovanjem, školovanjem ili radnim mjestom vezani uz Sesvete, odnosno Sesvetsko prigorje.

Kako je to zavičaj velikog hrvatskog pjesnika Dragutina Domjanića i kako je njegovanje pisane baštine u njemu itekako živo, u širem okružju Sesveta ne nedostaje pjesničkih događanja (npr. kajkavski recitali u Svetom Ivanu Zelini ili Mariji Bistrici). Ipak, tu susrećemo više ili manje tradicionalni kajkavski izričaj jedne ruralne sredine. Dakle, Sesvetsko prigorje ima i poznaje svoj pjesnički identitet.

Ali, što je sa središtem toga prigorja, sa Sesvetama u užem smislu, tj. sa samim naseljem Sesvete, koje je u nekoliko posljednjih desetljeća izraslo u možda najveće zagrebačko predgrađe, u kvart koji 2001. broji oko 45 tisuća stanovnika, da bi već danas broj narastao na sedamdesetak tisuća? Imajmo na umu da su i doseljenici iz različitih dijelova Hrvatske i iz Bosne i Hercegovine sasvim promijenili sastav stanovništva. Izvrnuti naglim društvenim promjenama i sjedinjeni sa žestokim suvremenim zagrebačkim svagdanom, Sesvečani imaju sve manje vremena i potrebe za stvaranjem ili njegovanjem svijesti o nekakvom vlastitom kulturnom identitetu.

Eto, tu zapravo i počinje naša priča o *Sesvetskom obloku* i o tribini *Kulturni četvrtak u Sesvetama* kojom sam od 2001. godine naovamo raznovrsnim sadržajem pokušao natjerati Sesvečane da barem na trenutak iskoče iz one tranzitne bujice i zastanu u našoj oazi - knjižnici na kraju grada.

Stvaranjem zbornika *Sesvetski oblok* namjera mi je bila napraviti svojevrsnu duhovnu, pjesničku, ali i slikovnu razglednicu ovoga kvarta, ove sredine, istodobno domaće (prigorske) i doseljeničke, ruralne i urbane (suvremene).

Iako sam naslov zbornika sugerira prislonjenost na već rečenu kajkavsku/prigorsku jezičnu tradiciju, unutar njegovih korica jednako snažno se susrelo nekoliko različitih jezičnih izričaja – kajkavski (prigorske varijante), štokavska ikavica jugozapadnoga tipa i standardna štokavska ijekavica. Tako se dogodilo i vrlo zanimljivo stapanje raznovrsnih pjesničkih i opće kulturoloških svjetova i slika.

Kako mi nije bila namjera samo bilježenje djelatnosti po velikom broju ovdje okupljenih autora nego i davanje vlastitog doprinosa populariziranju pjesničke/pisane riječi kao takve, nastojao sam napraviti presjek kroz stvaralaštvo kako onih već sasvim afirmiranih autora, s podebljim pjesničkim opusom, uključenih u mnoge antologije i prevedenih na više stranih jezika, tako i onih dosad nepoznatih, kojima će ovo pojavljivanje možda biti poticaj i ohrabrenje za još bolje i zrelije radove. Tako su ovi pjesnici, do prije nekoliko godina sudio-

nici mnogih zasebnih poetika i nekih drugih pjesničkih i inih života, gotovo slučajno izašli na istoj stanici na kraju grada i nekako iznenadivši i sami sebe pristali na neočekivani susret u dotad nepostojećem pjesničkom mikrosvijetu.

Ozbiljniji pogled na ovaj odabrani pjesnički materijal otkriva nam i pravi kaleidoskop stilskih postupaka, od mnoštva svjesno ili nesvjesno preuzetih iz bogatih naslaga hrvatske i svjetske pjesničke baštine, do onih samosvojnih, koji su već ostavili dubok i prepoznatljiv autorski trag iza sebe. Našli su se tu stihovi koji su već objavljeni u časopisima ili knjigama i oni dosad neobjavljeni. Starosna dob autora kreće se od sedamnaeste do sedamdeset pete godine života.

A da bi ovaj zbornik bio ovakav kakav jest, osim pjesnika, vrlo značajnu ulogu imaju i sesvetski likovni umjetnici (njih 14) koji su svojim priložima dodatno uljepšali ove stranice. Posebnu zahvalnost dugujemo akad. slikaru i grafičaru Rolandu Gambiroži, koji je spojem tradicionalnog i suvremenog izričaja pripremio lijepa vizualna i grafička iznenađenja; materijalnu stranu ovoga projekta svojim su donacijama iznijeli ponajprije Vijeće gradske četvrti Sesvete, zatim Knjižnice grada Zagreba, firma Sava-promet i, na kraju, gospodin Ivan Crnjak. Posebnu zahvalu upućujemo i kolegici Tatjani Nebesny, glavnoj urednici svih KGZ-ovih izdanja.

Na kraju, nadamo se da će ovaj zbornik potaknuti i sve druge sredine da naprave slične *kvartovske* zbornike, i tako pomognu pojavi jednog novog izdavačkog trenda.

I. Babić

knjiznica.sesvete@kgz.hr

Međunarodna zbivanja

IFLA-in predsjednički sastanak i obilazak njemačkih knjižnica

(Berlin, 15. -19. siječnja 2007.)

Od 15. do 19. siječnja 2007. održan je u Berlinu IFLA-in predsjednički sastanak (IFLA Presidential Meeting). Na poziv IFLA-inog predsjedništva i imenovane predsjednice IFLA-e, prof. dr. sc. Claudije Lux, a u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova u Berlinu i Goethe instituta iz Zagreba, na njemu su sudjelovali Dunja Seiter Šverko (Ministarstvo kulture RH) i mr. sc. Ivan Pehar (ravnatelj Gradske knjižnice Zadar). Poziv je uključivao i studijski obilazak najznačajnijih knjižnica Leipziga, Dresdena, Cottbusa i Berlina.

Cilj je susreta bio poticanje međunarodne suradnje na temu slobodnog pristupa informacijama, uloge knjižnica u društvu, poticanja pozitivnog odnosa između knjižnica i njihovih partnera iz kulturnog i političkoga života.

Sastanak se održavao pod motom *Knjižnice na dnevni red*, a tema je bila slobodan pristup informacijama. Nakon izlaganja odabranih predavača i završne diskusije, donesena je deklaracija o slobodnom pristupu informacijama. Naša su

očekivanja u cijelosti ispunjena zahvaljujući, između ostalog, dobro osmišljenom konceptu da na sastanku, osim knjižničara, sudjeluju i politički predstavnici iz područja kulture jugoistočne Europe.

Osobni kontakt s imenovanom predsjednicom Claudijom Lux uvjerio nas je da smo dobili iznimno vrijednu, odlučnu, prepunu znanja, veselu i na koncu karizmatičnu predsjednicu koja će IFLA-u povesti korak dalje u priznanju i prepoznavanju imidža struke u svijetu. Naše očekivanje potvrdila je prof. C. Lux već prvoga dana kada se pridružila predstavnicima jugoistočne Europe na prvom putovanju od Berlina do Leipziga na kojem je u osobnom razgovoru upoznala svakog sudionika studijskog putovanja po njemačkim knjižnicama.

Obilazak odabranih knjižnica pokazao je velik napredak njemačkog knjižničarstva, ali se u svakoj posjećenoj knjižnici moglo prepoznati kako nas muče isti problemi - kako pohraniti tako veliki broj medija i informacija i kako ih na najprikladniji način učiniti dostupnim korisnicima. Iz toga razloga nije bilo teško prihvatiti tvrdnje uglednih izlagača na dvodnevnoj konferenciji koji su iznosili svoja najnovija iskustva i uspješne projekte kako je znanje internacionalno, kako se nemamo pravo pretvarati u otoke, da je suradnja u znanju naša budućnost i da je naš zadatak da zajedno s nositeljima vlasti i s našim korisnicima prakticiramo pravo na znanje, informaciju i slobodu mišljenja.

Singapursko iskustvo, kao primjer dobre prakse, gdje su knjižnice dobile pravo mjesto i ulogu u društvu očekuje realizaciju i u drugim zemljama svijeta.

U razmjeni mišljenja, pozitivnih iskustava i novih saznanja iz područja naše struke iz različitih zemalja, kao i iz Hrvatske, u čemu su oba predstavnika Hrvatske i osobno sudjelovala, zaključilo se s panel diskusijom i ne samo pitanjem *Quo vadis knjižnice?* nego i s više odgovora koji će nam u svakodnevnoj praksi dobro doći.

D. Seiter Šverko
dunja.seiter-sverko@min-kulture.hr

I. Pehar
ivan.pehar@gkzd.hr

Skup ravnatelja škola i školskih knjižničara

(Koprivnica, 22. studenoga 2006.)

Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" bila je u srijedu, 22. studenog 2006. domaćinom zajedničkog sastanka ravnatelja svih škola i školskih knjižničara iz Koprivničko-križevačke županije, koji su zajednički organizirali županijska matična Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" i Županijsko stručno vijeće školskih knjižničara, u suradnji s Uredom državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji.

Do inicijative za organiziranjem ovog stručnog skupa, kojem je nazočilo pedesetak ravnatelja škola i školskih knjižničara s područja cijele Županije, došlo je zbog potrebe razjašnjavanja temeljnih pitanja vezanih uz djelokrug rada i poslovanje školskih knjižnica, posebice u pogledu njihove značajne uloge pri uvođenju Hrvatskoga nacionalnog obrazovnog standarda. Istodobno, cilj skupa bio je istaknuti potrebu i važnost suradnje knjižničara i ravnatelja, kao najužeg tima zaduženog za uspostavljanje uspješne školske knjižnice, kao kulturno-informacijskog središta suvremene škole.

Ljiljana Vugrinec, voditeljica Županijske matične službe za knjižnice Koprivničko-križevačke županije, u uvodnom je izlaganju izvijestila o aktualnom stanju školskih knjižnica Koprivničko-križevačke županije usporedbom podataka prikupljenih tijekom deset godina rada Županijske matične službe.

Stručna izlaganja potom su održale tri savjetnice za školske knjižnice. Mira Zovko, viša savjetnica za školske knjižnice u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, u svom je izlaganju informirala ravnatelje i školske knjižničare o najvažnijim zakonskim i podzakonskim aktima kojima je uređeno poslovanje školskih knjižnica. O školskoj knjižnici u novom Nastavnom planu i programu za osnovnu školu govorila je Biserka Šušnjić, viša savjetnica za školske knjižnice u Agenciji za odgoj i obrazovanje. Kao značajnu novost ona je istaknula uvođenje Knjižničnog odgoja i obrazovanja u nastavni plan za osnovne škole. Izlaganje o ulozi matične službe u stručnom radu školske knjižnice, koje je pripremila Veronika Čelić-Tica, savjetnica za školske knjižnice u Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu – zbog spriječenosti autorice - održala je Jadranka Slobodanac, savjetnica za narodne knjižnice u NSK.

Nada Poturiček, školska knjižničarka-savjetnica, ujedno voditeljica Županijskog stručnog vijeća školskih knjižničara Koprivničko-križevačke županije, održala je izlaganje pod nazivom *Knjižničar u školi*, s naglaskom na najvažnije teme iz svakodnevne prakse školskih knjižničara.

Potom su uslijedili – kao primjeri dobre prakse - prikazi rada odabranih školskih knjižnica, koje su se svojim rezultatima uvrstile među najuspješnije u našoj Županiji. Rad knjižnice OŠ "Antun Nemčić Gostovinski" predstavile su ravnateljica škole, Gordana Gazdić-Buhanec, i školska knjižničarka, Luca Matic.

Zatim je školska knjižničarka Đurđica Krčmar predstavila vrlo uspješnu knjižnicu OŠ prof. Franje Viktora Šignjara iz Virja, a na kraju je putem izloženog postera prikazano nastajanje jedne sasvim nove školske knjižnice – one u OŠ Kloštar Podravski, otvorene tek prije nešto više od godinu dana.

Lj. Vugrinec

ljiljana@knjiznica-koprivnica.hr

Zanimljivosti iz školskih knjižnica

Informatizacija školskih knjižnica

U 33 osnovne i srednje škole na području Koprivničko-križevačke županije najveći je napredak postignut posljednjih godina na području automatizacije knjižničnog poslovanja, koja je provedena u 27 škola ili u 82% školskih knjižnica. Međutim, još uvijek sve školske knjižnice nisu dobile pristup internetu.

Zapošljavanje i stručna osposobljenost školskih knjižničara

Vidljivi su i veliki pomaci u zapošljavanju školskih knjižničara te u njihovom stručnom osposobljavanju. Na primjer, s punim radnim vremenom 1997. godine bilo je zaposleno samo 7 školskih knjižničara (27%), dok ih danas s punim radnim vremenom radi 16 ili 49% (11 školskih knjižničara ima u knjižnici satnicu od 20 sati radnog vremena tjedno, a 6 škola još nema knjižničare).

Nadalje, za razliku od vremena prije deset godina, kada je u školskim knjižnicama naše Županije radilo samo 6 knjižničara s odgovarajućim formalnim obrazovanjem iz knjižničarstva (27%) – tj. većina djelatnika u školskim knjižnicama bili su zapravo učitelji i profesori različitih struka, ali bez knjižnične naobrazbe - u našim je školama danas radno mjesto pronašlo 20 stručnih knjižničara (77%), od kojih je većina završila po dva fakulteta – s obzirom da su osim svog glavnog predmeta studirali još i knjižničarstvo.

10. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture

(Poreč, 22. - 24. studenoga 2006.)

Ideja o suradnji i povezivanju arhiva, knjižnica i muzeja ostvarena je u Hrvatskoj prije deset godina zahvaljujući Mirni Willer koja je pokrenula održavanje seminara AKM. Seminar je omogućio upoznavanje, razmjenu iskustava, bolje razumijevanje i druženje stručnjaka triju struka te postao ključnim mjestom za stjecanje znanja o primjeni informacijske tehnologije u arhivima, knjižnicama i muzejima, o standardima i trendovima razvoja u tim strukama te mogućnostima i uvjetima povezivanja baštinskih ustanova i zajedničkog rada. Osim

što je okupio ugledne stručnjake koji su pod AKM kišobranom nastavili ili započeli djelovati i pisati obogaćeni uvidom u druge diskurse, pomogao je i u “odgajanju” mladih ljudi koji su u Rovinju i Poreču dobili mogućnost učenja o temama koje, ponajprije krajem devedesetih, nisu bile zastupljene na njihovim studijima, u domaćoj literaturi i ostalim seminarima i konferencijama.

Kako i priliči ovoj obljetnici, središnja je tema ovogodišnjeg Seminara bila 10 godina AKM-a: postignuća i vizije. U središnjem dijelu programa sudjelovalo je pet predavača iz područja knjižničarstva, pet iz muzeja i dva iz arhiva, jedan iz područja informacijskih tehnologija, tri strana gosta (knjižničarstvo i kulturni turizam) te pet predstavnika Nacionalnog projekta Hrvatska kulturna baština Ministarstva kulture. Prvi su dan obilježila izlaganja u kojima se analizirao utjecaj i doprinos seminara AKM na tri struke: *AKM seminari: doprinos usustavljanju teorije informacijskih znanosti* Tatjane Aparac Jelušić s Filozofskog fakulteta u Osijeku, *AKM i muzejska zajednica u Hrvatskoj: deset godina poslije* Ive Maroevića, Žarke Vujić i Gorana Zlodija s Filozofskog fakulteta u Zagrebu i *AKM zajednica i arhivi u Hrvatskoj* Joze Ivanović iz Hrvatskoga državnog arhiva u Zagrebu. U nastavku smo čuli zanimljivo izlaganje Predraga Palea s Fakulteta elektrotehnike i računarstva u Zagreb s naslovom *Sutra ujutro*, koji je ulogu arhiva, knjižnica i muzeja sagledao u kontekstu sve veće proizvodnje informacija i naznačio kontinuitet potrebe za odabirom, organizacijom i upravljanjem informacijama u tim ustanovama, ali i jačanje njihove nove uloge u pružanju pomoći proizvođačima digitalnih dokumenata. Gordon Dunsire (CDLR, Glasgow, Velika Britanija) u svom je izlaganju o budućnosti informacijskog okruženja - *Future information environments: deserts, jungles or parks?* prikazao mogućnosti povezivanja različitih struka u pružanju cjelovite informacije korisnicima, bilo da je riječ o korisnicima baštinskih ustanova ili o turistima, a koje u velikoj mjeri zavise o kvaliteti metapodataka korištenih za opisivanje građe. Wolfgang Muehltch Hofrat iz Graza u izlaganju *Landesmuseum Joanneum: how to increase income* bavio se temom marketinga u muzejskoj djelatnosti na primjeru aktivnosti austrijskog Državnog muzeja Joanneum (<http://www.museum-joanneum.steiermark.at>). Drugi je dan Seminara otvorilo izlaganje Mikice Maštrović iz Grafičke zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u kojem se bavila aktualnom temom *Razlika u predmetnoj analizi digitalizirane ili na drugi način reproducirane građe (crteži, grafike, plakati) od njihovih originala*. Darko Babić s Katedre za muzeologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu u radu *Baština i razvoj: baštinska pismenost* ocrtao je osnove ideje baštinske pismenosti i ukazao na potrebu za što hitnijom, sustavnom organizacijom cjeloživotnog obrazovanja o baštini. Lana Križaj i Dunja Seiter-Šverko iz Ministarstva kulture Republike Hrvatske prikazale su Nacionalni projekt *Hrvatska kulturna baština* – trogodišnji projekt digitalizacije građe u arhivima, knjižnicama i muzejima za koji su osigurana sredstva u državnom proračunu i predstavljat će konkretno ostva-

renje ideja o povezivanju triju baštinskih sektora. U predavanju Spiders, Flies and Ointment: *Web Archiving Experiences from Scotland and the UK* Paul Cunnea iz Nacionalne knjižnice Škotske u Edinburghu prikazao je model, alate i izazove u arhiviranju sadržaja mrežnih stranica koje se odvija u okviru Konzorcija za arhiviranje weba Ujedinjenog Kraljevstva (UK Web Archiving Consortium - UKWAC). O metapodacima nužnim za upravljanje digitalnim objektima govorila je Sofija Klarin iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u izlaganju *Strukturalni metapodaci digitalnih objekata*. U izlaganju *Prema zajedničkim elementima korisničkih sučelja* Radovan Vrana s Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu prikazao je rezultate istraživanja 76 korisničkih sučelja digitalnih zbirki dostupnih u okviru projekta *The European Library* (TEL), koja su pokazala da sličnost elemenata sučelja olakšava pristup sadržajima pohranjenim u digitalnim zbirkama te ukazao na potrebu za dodatnim elementima. Na Seminaru su predstavljena i tri projekta važna za tri struke: Vlatka Lemić iz Hrvatskoga državnog arhiva u Zagrebu govorila je o *Nacionalnom registru arhivskoga gradiva*, Markita Franulić iz Muzejsko dokumentacijskog centra u Zagrebu prikazala je *Registar muzeja, galerija i zbirki u RH*, a Mirna Willer iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice Zagreb projekt *Europska knjižnica* (<http://www.theeuropeanlibrary.org>).

U okviru panela *10 godina AKM-a: postignuća i vizije* raspravljalo se o središnjoj temi, a sudjelovalo je deset uglednih predavača: D. Kunštek, T. Aparac Jelušić, Ž. Vujić, J. Ivanović, P. Pale, G. Dunsire, I. Bauer, T. Katić, D. Pšenica, M. Willer (voditeljica). Izdvojila bih prilog Tinke Katić o važnosti Zbornika AKM-a kao konkretnog proizvoda seminara koji je, premda nije uvijek potpuna preslika programa AKM-a, dokumentirao njegov rad, bio važno mjesto za objavljivanje radova svih triju zajednica i pridonio uspostavljanju i ujednačavanju stručnog nazivlja.

Na 10. AKM-u održane su i četiri radionice sa čak dvadeset devet predavača: *Opis na razini zbirke: sadržajna analiza II / Collection Level Description: Subject Analysis II* (Gordon Dunsire, Marina Bregovac Pisk, Mirna Willer, Goran Zlodi), *Restauratorsko-konzervatorska dokumentacija* (Antonina Srša, Andrea Klobučar), *Arhivsko gradivo u ne-arhivskim ustanovama* (Vlatka Lemić, Nada Bezić, Bruno Dobrić, Sonja Gaćina), *Kulturni turizam* (Vlasta Klarić, Želimir Laszlo, Davorka Pšenica), a prijavljeno je i postavljeno jedanaest posterskih izlaganja devetnaest sudionika. Kao i svake godine, u okviru programa održana je i promocija zbornika radova s prethodnog, 9. seminara koji su predstavili urednica Ivana Zenić i recenzenti Zdenka Penava i Želimir Laszlo. Posljednjeg dana održana je i *Večer francuske šansone: Georges Moustaki i Georges Brassens* u interpretaciji Zdravka Dovedana, a tradicionalni izlet na samom kraju Seminara odveo je sudionike AKM-a na otok Cres.

S. Klarin
sofija.klarin@nsk.hr

12. sa(n)jam knjige u Istri

Dani knjižničara

(Pula, 3. - 5. prosinca 2006.)

Ovogodišnji, 12. sa(n)jam knjige u Puli održao se od 30.11.2006. do 9.12.2006. pod geslom *Poezija je pitanje srca*. Sa(n)jam knjige u Istri koji okuplja nakladnike, autore, prevoditelje i čitatelje ima obilježja festivala, a uz prigodnu prodaju knjiga nudi i iznimno bogat program popratnih događanja. Osim predstavljanja novih naslova, nakladnika i biblioteka, susreti publike s autorima postavljeni su u samo središte zbiivanja.

Iako je 12. sa(n)jam knjige u Istri bio posvećen poeziji, osim okupljanja oko stotinu domaćih i stranih autora (ove godine središnje mjesto dobili su suvremeni crnogorski autori) te predstavljanja 270 nakladnika s više od 24 000 naslova, glavna je zvijezda bio Umberto Eco, talijanski književnik, književni kritičar, teoretičar kulture i semiotičar, koji je svjetsku slavu postigao romanom *Ime ruže* 1980. godine. Kao semiotičar, Eco je poznat po doprinosu u istraživanju teorije simbola/znakova, a mnoge njegove studije, uključujući *Sveopći traktat semiotike*, predstavljaju značajan doprinos metodologiji komunikacije.

U sklopu 12. sa(n)jam knjige u Istri, od 3. do 5. prosinca 2006. u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula održali su se Dani knjižničara pod motom *Progovorimo iz srca o potrebnama knjižnica*. Organizatori, Hrvatsko knjižničarsko društvo, Gradska knjižnica i čitaonica Pula i Sa(n)jam knjige u Istri, okupili su, unatoč tomu što se program nije odvijao u dane vikenda, četrdesetak domaćih i inozemnih knjižničara te nakladnika i predstavnika tijela javne vlasti.

Nakon pozdrava organizatora, otvorena je izložba *Knjižnice i knjižničari u stihovima i prozi hrvatskih i talijanskih književnika* koju su priredili Liana Diković iz Gradske knjižnice Pula te Željko Vegh iz Gradske knjižnice u Zagrebu. Tematizirajući knjižnicu i knjižničarsku struku, i to u književnosti, predstavljeni su knjižnice i knjižničari u stihovima i prozi hrvatskih i talijanskih književnika.

Nela Načinović, ravnateljica knjižnice, otvorila je izložbu likovno-književnih mapa Hrvatska 1991. – Edicije Bišćupić te sudionicima Dana knjižničara pokazala prostore, fondove i aktivnosti knjižnice.

Prof. dr. sc. Aleksandra Horvat i Irena Kranjec, prevoditeljica knjige, predstavile su novo izdanje Hrvatskoga knjižničarskog društva - *Postojana knjižnica*, prijevod djela Michaela Gormana, koja potvrđuje dignitet knjižničarske struke.

Dragan Marković, predsjednik Izvršnog odbora 3. međunarodnog susreta bibliotekara slavista – Terra incognita – umjetnost bibliotekarstva, koji će se održati u Sarajevu od 19. do 23. travnja 2007., najavio je teme skupa kao što su digitalna revolucija, uloge izdavača, knjižara i knjižničara na tržištu knjiga, osiguranje kvalitete u knjižnicama, menadžment, promotivne aktivnosti i oglašavanje knjižnica, pronalaženje, skupljanje i čuvanje ratne dokumentacije (Tuzla, 1990. - 1999.), perspektiva korisnika – što korisnici očekuju od knjižničara.

Okrugli stol otvorio je temu *Treba li Istri knjižničarski studij* i potaknuo raspravu između knjižničara Istre, predstavnika Sveučilišta u Puli i gostiju s Filozofskog fakulteta u Zagrebu o potrebi i mogućnostima otvaranja knjižničarskog studija u Istri. Svoja su mišljenja sučelili prof. dr. sc. Robert Matijašić (Filozofski fakultet, Pula), prof. dr. sc. Aleksandra Horvat (Filozofski fakultet, Zagreb), doc. dr. sc. Daniela Živković (Filozofski fakultet, Zagreb), mr. sc. Samanta Matejčić (Knjižnica OŠ Jurja Dobrile, Rovinj), Nela Načinović i mr. sc. Irides Zović (Gradska knjižnica i čitaonica, Poreč). Govorilo se o realnim potrebama na temelju statističke procjene te mogućnostima formiranja takvog studija, posebice s obzirom na manjak postojećeg kadra.

Kroz radionice i rasprave aktualizirala se tema *Financiranje programa: potrebe - mogućnosti - partnerstva*. Kako se s tom uvijek gorućom temom nose knjižnice i nakladnici iz drugih sredina doznali smo iz izlaganja Brede Karun (Narodna in Univerzitetna knjižnica, Ljubljana), Dragana Markovića (University Press, Sarajevo), Iztoga Osojnika (časopis Apokalipsa, Ljubljana), Tanje Tume (Društvo slovenskih založnikov, Ljubljana) te Vase Radovića (Udruženje izdavača Crne Gore, Ulcinj). Posebno je poticajno bilo izlaganje Brede Karun koja je predočila mogućnosti koje se nude knjižnicama za dobivanje sredstava iz fondova EU te kako aplicirati na

određene natječaje. Anja Jelavić iz Ministarstva kulture Republike Hrvatske predstavila je Program kultura 2007. Alemka Belan-Simić, kao članica Radne grupe za javno zagovaranje Hrvatskoga knjižničarskog društva, govorila je o projektima Društva koje se u proteklom razdoblju, javljajući se na natječaje, izborilo za znatnu financijsku potporu za svoje programe. I za sam kraj nazočne su oduševila dva izlaganja – Ana Šabarić (Gradska knjižnica i čitaonica Đurđevac) i Ivana Vladilo (Strojarska škola za industrijska i obrtnička zanimanja, Rijeka) – pokazale su kroz dinamične prezentacije kako je uz iznimnu količinu osobnog angažmana, entuzijazma, inventivnosti te komunikacijskih vještina i javnog zagovaranja moguće pribaviti značajna sredstva i donacije za potrebe knjižnice. Anica Šabarić nazočnima je pokazala kako knjižnica može, odvažno zauzimajući poziciju neizostavnog i bitnog čimbenika u lokalnoj zajednici, ući u partnerstva sa svojim donatorima, što u konačnici donosi ne samo različite povlastice nego i nešto što je još važnije - odnos trajne uzajamne suradnje i povjerenja.

T. Radović

tanja.radovic@kvn.hr

N. Džaja Vrban

ndzajavr@inet.hr

Kalendar održavanja skupova HKD-a

13. do 16. svibnja 2007.

9. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica

Mjesto održavanja: Opatija, hotel Adriatic

Početak lipnja 2007.

4. okrugli stol za osobe s posebnim potrebama Uloga odgojnih domova i školskih knjižnica u poticanju čitanja

Mjesto održavanja: Zagreb

27. i 28. rujna 2007.

5. savjetovanje za narodne knjižnice

Mjesto održavanja: Rijeka

Krajem studenoga 2007.

11. AKM seminar: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture

Mjesto održavanja: Poreč

10. prosinca 2007.

7. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama: Slobodan pristup informacijama i intelektualno vlasništvo

Mjesto održavanja: Zagreb, Knjižnice grada Zagreba, Starčevićev trg 6

Sve obavijesti o održavanju skupova dostupne su na mrežnim stranicama HKD (<http://www.hkdrustvo.hr>)

IZJAVA

Hrvatskoga knjižničarskog društva

Knjižnice, etika i borba protiv korupcije

Hrvatsko knjižničarsko društvo i njegova Komisija za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja prilikom održavanja 6. okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama *Profesionalna etika knjižničara i društvene norme* i radionice o borbi protiv korupcije *Knjižnice, organizacije civilnog društva i borba protiv korupcije* u Zagrebu, 8. i 9. prosinca 2006. godine, a u povodu obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv korupcije i Međunarodnog dana ljudskih prava, pridružuju se globalnoj kampanji za borbu protiv korupcije i nastojanjima IFLA/FAIFE da se u kampanju uključe i knjižnice.

Korupcija narušava temeljne vrijednosti društva, ugrožava vladavinu prava, povjerenje u javne institucije i pravnu državu, poštenje, ravnopravnost, jednakost i sigurnost građana. Korupcija ruši temeljna etička načela, povećava i zaoštava društvene razlike, omalovažava vrijednost rada. Korupcija otežava znanstveni i stručni rad, rastače akademsku i druge profesije i sprječava stvaranje društva znanja.

Temeljem načela iskazanih u Statutu i Etičkom kodeksu, kao i Izjavi o slobodnom pristupu informacijama i slobodi izražavanja, a polazeći od domaćih i međunarodnih dokumenata i preporuka, posebno Konvencije UN-a o sprječavanju korupcije te Nacionalnog programa s akcijskim planom za borbu protiv korupcije (2002) i Nacionalnog programa suzbijanja korupcije 2006. – 2008. (2006),

Hrvatsko knjižničarsko društvo

poziva svoje članove, ali i sve pripadnike knjižničarske struke, da se u svom radu rukovode načelima profesionalne etike te da se, promičući i osiguravajući slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja, uključe u podizanje javne svijesti o postojanju korupcije.

Viša razina svijesti o opasnosti i štetnosti korupcije nužan je preduvjet učinkovitijeg rada, a osiguravanje građe i informacija o radu javne uprave i drugih tijela javne vlasti, kao i propisima i mogućnostima suzbijanja korupcije, način je na koji se knjižnice mogu priključiti kampanji za njeno suzbijanje.

Hrvatsko knjižničarsko društvo podsjeća:

- da od 2001. godine organizira, povodom Međunarodnog dana ljudskih prava, godišnje okrugle stolove o slobodnom pristupu informacijama, zalažući se da knjižnice, ponajprije narodne, postanu mjesta javnog pristupa informacijama
- da je 2002. godine organiziralo okrugli stol posvećen dostupnosti službenih publikacija i informacija da bi ukazalo na važnost službenih publikacija kao sastavnog dijela fonda knjižnica te da bi potaknulo knjižnice da kvalitetnom obradom i informacijskom službom, kao i odabirom odgovarajuće opreme osiguraju optimalnu dostupnost službenih publikacija i informacija za svoje korisnike
- da je 2003. godine, zajedno s HHO-om i drugim nevladinim udrugama i institucijama, uključilo u kampanju *Javnost ima pravo znati* i donošenje Zakona o pravu na pristup informacijama, zalažući se da se u Zakonu istakne važnost dostupnosti službenih informacija svima, obveza objavljivanja i pružanja informacija iz područja djelovanja tijela javne vlasti, obrazovanje za demokraciju te dostizanje europskih standarda
- da od 2005. godine, u partnerstvu s jedanaest društava, provodi program *Informacije o Europskoj uniji u narodnim knjižnicama*.

Hrvatsko knjižničarsko društvo ističe da su transparentnost javne uprave i slobodan pristup informacijama od javnog interesa obilježja pluralističkog demokratskog društva te da otvaranje prema javnosti osigurava kontrolu i odgovornost. U demokratskom su društvu transparentnost i točnost informacija glavno oružje u suzbijanju korupcije, a zadaća je knjižnice omogućiti slobodan pristup informacijama svakom korisniku kako bi mogao razumjeti djelovanje i ulogu tijela javne vlasti. Obaviješteni građani, građani koji znaju i koji znaju da IMAJU PRAVO ZNATI, odgovorno se suprotstavljaju kršenju svojih prava.

Hrvatsko knjižničarsko društvo stoga poziva vlast da u cilju povećanja transparentnosti razvija informatizirane knjižnice u svakom gradu i općini kako bi informacije od javnog značaja bile dostupne svim građanima.

Hrvatsko knjižničarsko društvo poziva knjižnice da pribavljaju i učine dostupnim sve informacije tijela javne vlasti kako bi spriječile korumpiranost na lokalnoj i nacionalnoj razini te da šire informacije o mogućim načinima borbe protiv korupcije.

Hrvatsko knjižničarsko društvo poziva svoje članove da upućuju korisnike na objavljene i neobjavljene informacije, u knjižnici i izvan same knjižnice, te da se tako uključe u nacionalni i međunarodni program suzbijanja korupcije.

6. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama

(Zagreb, 8. i 9. prosinca 2006.)

Poruka predsjednika IFLA-e Alexa Byrnea sudionicima skupa

Naše zagovaranje intelektualne slobode i njene zasnovanosti u dobroj knjižničnoj i informacijskoj službi jedna je od najvažnijih aktivnosti kojom se bavimo. Svakodnevno slušanje priča o korupciji na razini vlasti i osobnoj razini, pogrešnom informiranju, pristranosti ili namjernom zanemarivanju znanstvenih informacija, podsjeća nas na važnost posla koji obavljamo. Naša predanost nepristranom predstavljanju informacija i različitih stajališta ključna je za funkcioniranje istinski civilnih društava koja su sposobna preuzeti upravljanje svojim sudbinama. Moramo udvostručiti naše napore na uspostavljanju međusobne suradnje kako bismo riješili teškoće na koje nailazimo, uključujući političke, pravne, ekonomske i tržišne prepreke. Moramo se nastaviti baviti specifičnim problemima svakodnevnog stručnog rada, ali u isto vrijeme govoriti i o sustavnim problemima istaknutim na Svjetskom sastanku na vrhu o informacijskom društvu, a koji predstavljaju aktualni interes IFLA/FAIFE.

Zahvaljujem vam na vašoj predanosti ovome cilju i veselim se vašem doprinosu i rezultatima rasprava koje ćete voditi.

*Uz najljepše želje
Alex Byrne*

*Prevela
I. Kranjec*

Šesti okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama *Profesionalna etika knjižničara i društvene etičke norme* i radionica o borbi protiv korupcije *Knjižnice, organizacije civilnog društva i borba protiv korupcije* održani su u povodu Međunarodnog dana ljudskih prava 8. i 9. prosinca 2006. godine u Zagrebu u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici. Organizatori su bili Hrvatsko knjižničarsko društvo, Komisija za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja, Katedra za bibliotekarstvo Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Odbor za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja Međunarodnog udruženja knjižničarskih društava i ustanova (International Federation of Library Associations/Free Access to Information and Freedom of Expression, IFLA/FAIFE). Bilo je nazočno 62 sudionika od 77 prijavljenih, a nakon svakog bloka predavanja vodila se rasprava.

Profesionalna etika i borba protiv korupcije u središtu je međunarodne pozornosti, stoga ne čudi zanimanje hrvatske javnosti za tu tematiku. Cilj koji su Hrvatsko knjižničarsko društvo i njegova Komisija za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja postavili organiziranjem ovoga Okruglog stola bio je pokušaj da se odgovori kako knjižnice, ispunjavanjem jedne od najodgovornijih svojih zadaća pruža-

nja informacija i suradnje s drugim udrugama civilnog društva, mogu pomoći u borbi protiv korupcije u skladu s profesionalnom etikom knjižničara. Odgovore na ta pitanja pokušali su dati ugledni strani (iz SAD-a, Velike Britanije, Južnoafričke Republike, Rusije, Slovenije) i domaći knjižničarski stručnjaci. Napomenimo da su iz inozemstva, osim članova IFLA/FAIFE, sudjelovali i članovi međunarodne udruge Transparency International (TI).

Okrugli stol bio je organiziran u tri cjeline koje je povezivala zajednička tema.

Prvi je dio (8. prosinca) bio posvećen profesionalnoj etici knjižničara i temeljnim vrijednostima knjižničarske profesije. Doprinos ovoj tematici svojim izlaganjem dala je Aleksandra Horvat naglašavajući da prihvaćenjem profesionalnih vrijednosti pripadnik profesije preuzima odgovornost za kvalitetno pružanje usluga. Neprihvatanje profesionalne odgovornosti ugrožava kvalitetu usluga koje profesija pruža i šteti svim ostalim članovima profesije.

Jože Urbanija, stručnjak iz Ljubljane, svojim je izlaganjem o subjektivnoj etičkoj odgovornosti knjižničara u pružanju informacija ukazao da je s teoretskog gledišta semantička definicija subjektivne etičke odgovornosti ista u znanstvenim krugovima kao i u svakodnevnom životu. S praktičnoga gledišta, autor se usredotočuje na važnost subjektivne etičke odgovornosti u procesu pružanja informacija, u borbi za transparentnost i protiv korupcije.

Potkrjepljenje ovim teorijskim raspravama o profesionalnoj etici knjižničara i društvenim etičkim normama bilo je prikazivanje rezultata istraživanja koje je Komisija za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja HKD-a provela među sudionicima 35. skupštine Hrvatskoga knjižničarskog društva, održane na Plitvičkim jezerima od 27. do 30. rujna 2006. godine. Rezultate je iznijela Silvija Šolc.

Paul Sturges, Archie L. Dick i Barbara Jones

U drugom dijelu okruglog stola razmatrana su pitanja vezana uz slobodan pristup informacijama u globalnom informacijskom okruženju i s njim povezana etička pitanja vezana uz zaštitu privatnosti, intelektualnog vlasništva, računalnu sredinu i dr.

Barbara Jones iz SAD-a govorila je o privatnosti u digitalnom svijetu naglašavajući da se u svijetu slobode izražavanja moraju uravnotežiti dva sasvim suprotna interesa: onaj koji teži očuvanju individualnih prava na slobodu izražavanja i pristup informacijama i pravo na privatnost te vladin interes da sačuva tajnost pojedinih informacija.

Vanja Librić Radojević, iz CARNeta, govorila je o kriminalu i etici na internetu te različitim oblicima zaštite, npr. sigurnosnim alatima koji omogućuju zaštitu računala od različitih nametnika i malicioznih programa, "abuse" službama pružatelja internet usluga i pravnim propisima kojima su utvrđene nelegalne aktivnosti i sankcije za njih.

Treći dio okruglog stola bio je posvećen suradnji knjižnica i nevladinih udruga u dosizanju i povećanju etičkih standarda društva (osnaživanje informacijski siromašnih, pravo na informaciju, borba protiv korupcije). Ovaj dio bio je ujedno i uvod u radionicu na temu borbe protiv korupcije koja se održala sljedećeg dana, 9. prosinca, u suradnji s FAIFE-om i nevladinim udrugama (TI).

Paul Sturges iz Velike Britanije govorio je o civilnom društvu i nastojanjima da se uvede transparentnost umjesto društva tajnovitosti u kojemu se onda razvija korumpiranost. Transparentnost ima nekoliko elemenata: otvorena vlada s pristupačnim službenim dokumentima; institucije koje odgovaraju izravno pojedincu; sloboda zakona o informacijama; sloboda medija, s naglaskom na istraživačkom novinarstvu. Uloga je knjižnica, u društvima koja žele biti uspješna u transparentnosti informacija, da budu aktivno uključene u prikupljanju i diseminaciji informacija koje su od javnog interesa.

Josip Kregar govorio je o značenju znanja u borbi protiv korupcije, dostupnosti podataka i transparentnosti javnih institucija naglašavajući da perspektiva s koje se najjasnije vidi svrha ideje o otvorenosti institucija javnosti jest njihova stvarna učinkovitost.

Irina Trushina iz Rusije govorila je o korupciji i transparentnosti u svojoj zemlji i ulozi knjižnice u antikorupciji.

Archie L. Dick iz Južnoafričke Republike govorio je o pristupu informacijama u svojoj zemlji. Upoznao je sudionike okruglog stola s projektom PAIA (The Promotion of Access to Information Act) koji je od 2000. godine postao putokaz za pristup informacijama u novoj Južnoafričkoj Republici.

Drugi dan (9. prosinca) u suradnji s IFLA-om/FAIFE-om i međunarodnom udrugom Transparency International (TI) održana je radionica o borbi protiv korupcije (antikorupcijski program) koju je vodio Paul Sturges, predsjednik IFLA/FAIFE.

Conny Abel iz Njemačke u svojem se izlaganju također pridružila potpori borbe protiv korupcije promicanjem slobodnog pristupa informacijama i jačanjem uloge Transparency Internationala. Upravo u transparentnosti i pristupu informacijama TI vidi osnovno demokratsko pravo i način kako da se smanji rizik od korupcije u javnim poslovima, dajući građanima mogućnost da donose odluke na osnovu točnih informacija te da svoju vladu drže izravno odgovornom.

Tomislav Mijatović iz Transparency Internationala Hrvatske govorio je o projektu Antikorupcijskog savjetovišta (ALAC) koje pruža savjete građanima kako postupiti u slučajevima kad su svjedoci ili žrtve korupcije, kad se susretnu sa sukobom interesa ili grubim kršenjem prava.

Prikazan je Indeks percepcije korupcije po godinama na kojem se vidjelo i mjesto Hrvatske. Predstavljeni su i budući projekti udruge, govorilo se o sukobu interesa i antikorupcijskom savjetovištu.

Srđan Blagovčanin iz Transparency Internationala BiH upoznao je sudionike s unaprjeđenjem zakonskih propisa u BiH kao doprinosu borbi protiv korupcije.

Paul Sturges govorio je o korupciji, transparentnosti i ulozi knjižnica u tome. Naglasio je da će jedna od važnijih tema IFLA/FAIFE 2006. - 2007. biti utvrđivanje ciljeva i smjernica u borbi protiv korupcije diljem svijeta.

Cilj je radionice bio izraditi nacrt strategije za knjižnice koje se pružanjem informacija i suradnjom s udrugama civilnog društva žele pridružiti borbi protiv korupcije. Nacrt će biti predočen međunarodnoj knjižničarskoj zajednici na usvajanje na IFLA-inoj godišnjoj konferenciji u Durbanu u Južnoafričkoj Republici u kolovozu 2007. godine.

L. Bučević-Sanvincenti

l.bucevic.sanvincenti@kgz.hr

Predavanje Roberta Hayesa studentima knjižničarstva u Zadru

Prof. em. Robert Hayes sa UCLA-a posjetio nas je na Odjelu za knjižničarstvo Sveučilišta u Zadru u srijedu, 15. 11. 2006. godine te održao dva predavanja za studente prve i druge godine.

Studentima prve godine predstavio je poslovanje i ustrojstvo knjižnice UCLA-a (<http://www.ucla.edu/library.html>). Studente je zanimao način financiranja sveučilišta, organizacija poslovanja i njegovo ustrojstvo, a najviše je pitanja bilo o Patriot Actu, problemu digitalizacije građe i problemu povrede autorskih prava.

Studentima druge godine održao je predavanje *Information Functions in National Information Economies* o ulozi informacije u industriji, njezinom nastajanju i pohrani. Govorio je o upravljanju informacijama i njihovoj važnosti pri poslovanju, istraživanju i planiranju. Ključna teza njegova predavanja o važnosti informacijske znanosti u današnjem društvu, a napose u svijetu gdje su ekonomski relevantne informacije ključne za donošenje zaključaka i odluka, izazvala je studente na raspravu i razmišljanje. Profesor Hayes osvrnuo se na istraživanje koje provodi u Hrvatskoj i objasnio načine prikupljanja i analize podataka koji pokazuju ekonomsko, društveno, demografsko i političko stanje zemlje.

D. Trninić

dtrninic@student.unizd.hr

Prva obavijest o održavanju 9. dana specijalnih i visokoškolskih knjižnica

(Opatija, 13. - 16. svibnja 2007.)

Dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, popularne „specijalke“, održat će se deveti put u Opatiji, u hotelu Adriatic, od 13. do 16. svibnja 2007. godine u organizaciji Hrvatskoga knjižničkog društva, Sekcije za specijalne i visokoškolske knjižnice, Nacionalne i sveučilišne knjižnice te Sveučilišne knjižnice Rijeka.

U organizacijskom odboru su Alisa Martek, Irena Pilaš, Nada Avakumović i Tamara Krajina, a u programskom odboru Željka Radovinović, Branka Martinčić, Helena Markulin, Gordana Ramljak, Marina Vinaj, Sonja Avalon i Vesna Golubović

Ovogodišnji skup pod nazivom *Iskorak prema novom knjižničnom sustavu Voyager* baviti će se primjenom novog integriranog knjižničkog sustava knjižničkog paketa Voyager u visokoškolske knjižnice u sustavu znanosti i visokog školstva.

Skup će se realizirati kroz pozvana izlaganja, posterska izlaganja i veći broj radionica. Na skupu će se svojim proizvodima predstaviti i nakladnici i dobavljači informacijskih izvora.

U radionicama će se prikazati način kako će se odvijati migracija podataka u MARC21 te prikazati moduli katalogizacije u Voyageru. Održat će se i radionica Komisije za nabavu i međuknjižničnu posudbu: Nabava i međuknjižnična posudba – moduli Voyagera.

Na poticaj komisija u sastavu sekcije za specijalne i visokoškolske knjižnice održat će se okrugli stol o primjeni Pravidnika o matičnoj djelatnosti u specijalnim i visokoškolskim knjižnicama. Molimo sudionike skupa da se svojim priložima i primjedbama te primjerima iz svakodnevne prakse uključe u rad okruglog stola.

U sklopu skupa bit će organizirana stručna ekskurzija *Pismo, knjiga i knjižnice otoka Krka*, kojom bismo zaokružili upoznavanje s putevima glagoljaša koje smo dijelom posjetili u Istri prošle godine na 8. danima specijalnih i visokoškolskih knjižnica.

Konačan program skupa bit će dostupan na mrežnim stranicama HKD-a.

Poziv na međunarodnu konferenciju *Libraris In the Digital Age (LIDA)*

(Dubrovnik i Mljet, 28. svibnja – 1. lipnja 2007. godine)

Osma međunarodna konferencija Knjižnice u digitalnome dobu (LIDA) održat će se od 28. svibnja do 1. lipnja 2006. u Dubrovniku i na Mljetu. Odsjek za informacijske znanosti pri Filozofskom fakultetu u Osijeku i Rutgers Sveučilište iz Sjedinjenih Američkih Država organizatori su i ovogodišnje LIDA-e. Dvije osnovne teme konferencije su: *Informacijsko ponašanje korisnika* i *Ekonomija digitalnih knjižnica*. Kodirektori LIDA-e su Tatjana Aparac-Jelušić (Sveučilište J. J. Strossmayer u Osijeku, Hrvatska), Tefko Saračević i Paul Kantor (Sveučilište Rutgers, SAD) te Sanda Erdelez (Sveučilište Missouri, SAD).

Očekuje se oko 150 sudionika iz tridesetak zemalja s četiri kontinenta. Osim kodirektora, kao govornici sudjeluju pozvani predavači iz SAD-a (Barbara Wildemouth i Don King, Sveučilište North Carolina, Chapel Hill, Karen Fischer, Sveučilište Washington, Seattle, Gustav Friedrich, Sveučilište Rutgers, i Robert Hayes, UCLA) te domaći i inozemni stručnjaci iz područja. Bit će predstavljeno 8 pozvanih izlaganja, 14 prihvaćenih radova, 20 postera, a sudionicima će biti ponuđene i 4 radionice. Ovogodišnji počasni gost bit će profesor Christina Borgman (UCLA, SAD).

Na ovogodišnjoj LIDA-i po drugi se put održava i tzv. PhD forum – raspravište na kojemu će mladi doktoranti iz nekoliko europskih zemalja predstaviti svoje doktorske teze.

Završni program, arhiva izlaganja s prošlogodišnjih skupa LIDA-e i druge korisne informacije mogu se pronaći na mrežnim stranicama konferencije <http://www.ffos.hr/lida> te slanjem upita na lida@ffos.hr ili taparac@ffos.hr.

Skupovi u inozemstvu

Sastanak knjižničara – sudionika Programa međunarodnih posjetitelja vlade SAD-a s područja jugoistočne Europe

(Sofija, 7. studenog 2006.)

Dana 7. studenog 2006. godine u okviru konferencije *Sofija 2006: Globalizacija, digitalizacija, dostupnost i zaštita*

ta kulturne baštine (Sofia 2006: Globalization, Digitization, Access and Preservation of Cultural Heritage), u organizaciji Bugarskoga knjižničarskog društva, a pod pokroviteljstvom američke ambasade u Sofiji, održao se sastanak predstavnika iz zemalja jugoistočne Europe koji su sudjelovali na nekom od programa američke vlade u SAD-u (SEE (South East European) library Alumni meeting).

Osim vodećih ljudi iz Bugarskoga knjižničarskog društva, na sastanku su nazočili kolegice i kolege iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Kosova, Makedonije i Srbije, koji su raspravljali o dosezima pojedinih zemalja u razvoju knjižničnih sustava, tekućim projektima knjižničarskih društava kao i mogućim načinima suradnje između knjižničarskih društava u svrhu poboljšanja i unaprjeđivanja knjižničnih usluga i pristupa informacijama značajnih za demokratski razvoj svake pojedine zemlje.

Sastanak je otvorila predsjednica Bugarskoga knjižničarskog društva, Vania Grashkina, koja je predstavila rad Bugarskoga knjižničarskog društva osnovanog 1990. godine. Zajedno s kolegicom iz američke ambasade, Snezhane Ianeve, predstavljen je zajednički projekt *American - Bulgarian Library Exchange Project*, čiji je primarni cilj povećati razumijevanje za ulogu knjižnica u demokratskom procesima.

Potom su uslijedila izlaganja predstavnika nacionalnih knjižničarskih društava, a predstavnici Hrvatskog knjižničarskog društva - Sanjica Faletar Tanacković i Nikša Matić - održali su izlaganje u dva dijela - pregled knjižnica i knjižničkog sustava u Republici Hrvatskoj te djelovanje, ciljeve i projekte Hrvatskoga knjižničarskog društva.

N. Matić
niksa@dkd.hr

Međunarodna konferencija Sofija 2006: Globalizacija, digitalizacija, dostupnost i zaštita kulturne baštine

(Sofija, od 8. do 10. studenog 2006.)

U Sofiji je od 8. do 10. studenog 2006. održana četvrta međunarodna konferencija *Sofija 2006: Globalizacija, digitalizacija, dostupnost i zaštita kulturne baštine (Sofia 2006: Globalization, Digitization, Access and Preservation of Cultural Heritage)*. Prva u nizu ovih konferencija održana je u Kansasu (Sjedinjene Američke Države) 1995. godine, a potom u Varšavi 1997., da bi se nakon toga svake dvije godine organizirala u Sofiji (2000., 2002., 2004. i 2006.), u suradnici Škole za upravljanje knjižnicama i informacijama (Državno sveučilište Emporia, Kansas, SAD), Odsjeka za knjižničnu i informacijsku znanost (Sveučilište "Sv. Kliment Ohridski" u Sofiji, Bugarska) i Sveučilišta Seton Hall, SAD. Konferencija okuplja stručnjake koji se bave informacijskom

i knjižničnom znanosti, tehnologijom, infrastrukturom, međunarodnom suradnjom, politikom i strategijom, a cilj joj je istražiti utjecaj globalizacije i promjena na razvoj knjižnica, informacijske infrastrukture i društva.

Hrvatski predstavnici u Sofiji uručili su Michaelu Gormanu HKD-ovo izdanje prijevoda njegove knjige Postojana knjižnica

Ovogodišnju je konferenciju pozvanim predavanjem u svečanoj dvorani sveučilišne knjižnice otvorio Michael Gorman s Kalifornijskog državnog sveučilišta u Fresnu, SAD, donedavni predsjednik Američkoga knjižničarskog društva. U predavanju naslovljenom *Uloga knjižnica u osiguravanju dostupnosti i zaštiti kulturne baštine: ispravan i pogrešan pristup (The Role Of Libraries In Access And Preservation Of Cultural Heritage: The Wrong Path And The Right Path)* Gorman je nadahnuto govorio o devaluaciji čitanja i pismenosti u današnjem informacijskom dobu te o knjižnicama i njihovoj ulozi u borbi protiv infotainmenta (infozabave). Cjelovit tekst izlaganja dostupan je na mrežnim stranicama <http://slim.emporia.edu/globenet/Sofia2006/GormanSpeech.htm>. Potom je govorio o konceptu kulturne baštine kao svjedočanstvu prošlih i sadašnjih kultura koje obuhvaća sva djela i misli ljudi te ljudskih društava i skupina. Pozvao je knjižnice na suradnju s ostalim kulturnim ustanovama (arhivima, muzejima, galerijama, istraživačkim institutima itd.) koje brinu o kulturnoj baštini kako bi poticali njenu zaštitu, ali i korištenje: "Potrebne su bilateralne i multilateralne strukture i sporazumi (uključujući zajedničke standarde, politike i postupke) između knjižnica i spomenutih kulturnih ustanova. Te bi strukture i dogovori bili usmjereni na okupljanje izvora, energije i stručnosti u svrhu ostvarivanja zajedničkih ciljeva, posebice u odnosu na njihov najvažniji zadatak: organizacija, zaštita i prenošenje kulturne baštine, a postojale bi na svim razinama – međunarodnim, regionalnim (geografskim i jezičnim), nacionalnim, državnim i lokalnim."

Konferencijski je program bio organiziran oko osam glavnih podtema unutar kojih su izložena brojna predavanja domaćih i stranih predavača: nacionalne knjižnice, knjižnice i muzeji, kulturna baština, dostupnost, obrazovanje u području knjižnične i informacijske znanosti, zaštita, suradnja i digita-

lizacija te kulturna baština. Izlaganja su se odvijala istodobno u nekoliko blokova, a jedna je cjelodnevna sesija bila posvećena posterskim izlaganjima dodiplomskih i diplomskih studenata iz Bugarske, Grčke, Italije, Latvije, Makedonije, SAD-a i Ukrajine, koji su bili iznimno zanimljivi. Svaki je student imao na raspolaganju nekoliko minuta za predstavljanje svoga rada, a potom su odgovarali na mnogobrojna pitanja iz publike. Studenti su se na posterima bavili različitim vrućim temama u području kao što su: Globalizacijom protiv kulturne baštine (Globalization against cultural heritage), Prijateljstvo institucija pamćenja (The friendship between memory institutions), Digitalizacija i dostupnost informacija za slijepe osobe (Digitization and information accessibility for library users who are blind), Prava intelektualnog vlasništva u odnosu na uporabu umjetničkih i kulturnih predmeta u slikovnim online bazama podataka (Intellectual property rights issues associated with the use of images of art and cultural objects in online image databases) itd.

Konferencija je bila popraćena bogatom izložbom međunarodnih sponzora koji su posljednji dan organizirali nagradnu igru u kojoj su sretnim sudionicima darovali vrijedne knjige, pristupe bazama podataka i najnovije tehničke uređaje. U neslužbenom je dijelu organiziran svečani domjenak na kojem su, osim bugarske narodne glazbe i nacionalne kuhinje, predstavljeni najnoviji prijevodi Gormanovih knjiga na bugarski jezik. Tom su prigodom i hrvatski predstavnici u Sofiji Michaelu Gormanu uručili HKD-ovo izdanje prijevoda njegove knjige Postojana knjižnica : tehnologija, tradicija i potraga za ravnotežom.

S. Faletar Tanacković
sfaletar@ffos.hr

Međunarodna konferencija Kulturna baština u mrežnom okruženju: izazovi dostupnosti i zaštite

(Firenza, od 14. do 16. prosinca 2006.)

Konferencija o zaštiti kulturne baštine u mrežnom okruženju (*Cultural Heritage online: the challenges of accessibility and preservation*) održala se u Firenci od 14. do 16. prosinca 2006. godine, a okupila je stručnjake iz baštinskih ustanova. AKM zajednica iskoristila je ovu priliku za razmjenu ideja i mišljenja o budućim pravcima u razvoju alata za zaštitu kulturne baštine. Veliki broj inicijativa, programa i projekta koji su posljednjih godina pokrenuti u Europi danas se susreću s istim problemima – kako osigurati što bolji i kvalitetniji pristup zbirkama, kako povezati postojeće zbirke, koje alate koristiti pri zaštiti. Glavna pitanja o kojima se razgovaralo su pitanja autorskog prava, osiguravanja dostu-

pnosti građi, ekonomski aspekti digitalizacije kao zaštite i digitalnih zbirki i suradnja među institucijama. Problem dugotrajne zaštite digitalne građe posebno je istaknut kao jedan od ključnih tehničkih i organizacijskih problema stvaranja digitalnih zbirki kulturne baštine.

Prvi dio bio je posvećen predstavljanju strategija i standarda za digitalnu zaštitu građe u Europi. Na temelju predavanja Patricije Manson (European Commission), Andree Scotti (Fondazione Rinascimento Digitale, Firenza) i Abida Abdelaziza (UNESCO) možemo zaključiti da je budućnosti europskih projekata u području zaštite kulturnih dobara u povezivanju i standardizaciji. Predavači su naglasili potrebu za zajedničkim radom centara koji se bave zaštitom kulturne baštine.

Druga sesija bila je posvećena tehničkim aspektima digitalne zaštite. Istaknuli bismo dva predavanja koja su govorila o zaštiti audiovizualne građe. U Hrvatskoj se još stidljivo govori o zaštiti i arhiviranju radio i TV emisija, ali zato u Francuskoj i Austriji postoji nekoliko projekata koji se bave tom vrstom građe. Philippe Poncin (Institut National De L'Audiovisuel - INA, Pariz) govorio je o projektu digitalnog arhiva audiovizualnih materijala, točnije radio i TV emisija. Od 2004. godine INA nudi na korištenje, putem svojih mrežnih stranica, više od 300 000 sati televizijskog programa s oko 2 000 000 tekstualnih opisa. Detaljnije o projektu možete naći na mrežnim stranicama www.inmedia.fr i www.ina.fr. Dietrich Schüller (Phonogrammarchiv, Österreichische Akademie der Wissenschaften, Beč) u izlaganju *Skrivene zbirke europske kulturne i lingvističke raznolikosti : problemi, akcije, strategije (Hidden Collections of European Cultural and Linguistic Diversity: Problems, Actions, Strategies)* govorio je o problemima zaštite audiovizualnih materijala - kako na analognim, tako i na digitalnim medijima. Pokazalo se kako s razvojem tehnologija mediji postaju sve kratkotrajniji, što zbog prirode medija, što zbog kratkotrajnosti tehnologije. Digitalizacija je trenutno s jedne strane jedino trajno rješenje, ali s druge pak postoji opasnost da novi digitalni medij ne uspije nadživjeti ni analogni original. Rješenje je, naravno, u organizaciji prenošenja zapisa, i tu dolazimo do glavnih teza Schüllerovog izlaganja i TAPE projekta na kojem radi. Cilj projekta je sustavno raditi na podizanju svijesti o navedenim problemima i razvijati infrastrukturu zaštite kulturne baštine na novim medijima - kako na nacionalnim razinama, tako i na razini Europe (<http://www.knaw.nl/ecpa/tape>).

B. Badurina
boris.badurina@ffos.hr

M. Dragija Ivanović
mdragija@unizd.hr

Polugodišnja konferencija Američkoga knjižničarskog društva

(Seattle, od 19. do 24. siječnja 2007.)

Polugodišnja konferencija Američkoga knjižničarskog društva (ALA Midwinter Conference) održala se od 19. do 24. siječnja 2007. u Seattleu. Više od 12 000 knjižničara, izdavača i gostiju okupiralo je središte grada, nazvanog Emerald City zbog živopisnih boja koje održavaju okolne planine, šume i ocean. Seattle je sjedište svjetski poznatih tvrtki Microsoft, Amazon i Boeing. U njemu je osnovan i poznati lanac Starbucks Coffee, koji ove godine slavi stogodišnjicu. Seattle je popularno konferencijsko odredište jer se u neposrednoj blizini glavnog konferencijskog centra *Washington State Convention & Trade Center* nalaze brojni hoteli, kao i Seattle Public Library, koji pružaju izvrsne mogućnosti za održavanje velikih konferencija kao što su u pravilu konferencije ALA-e.

Svrha je polugodišnje konferencije održavanje radnih sastanaka i dogovora vodećih ljudi, delegata, članova Upravnog vijeća, Izvršnog odbora, sekcija i komisija, dok su programi stručnog usavršavanja i stručnog razvoja uglavnom predviđeni za godišnju konferenciju. Na polugodišnjoj konferenciji knjižničari se okupljaju kako bi razgovarali o stvarima važnima za razvoj struke, iznosili mišljenja o radu ALA-e, unaprijedili njeno poslanje, povezivali se i družili s kolegama i prijateljima, informirali se o novim uslugama, tehnologijama i proizvodima, dogovarali se o programima za godišnju konferenciju (22. 6. 2007. u Washingtonu, D.C.), osnivali nove radne grupe.

Na Konferenciji sam boravila na poziv ALA-inog okruglog stola za međunarodne odnose (ALA International Relations Round Table) radi sudjelovanja u osnivanju Interesne grupe za narodne knjižnice (Public Libraries Interest Group, PLIG). Grupa je osnovana s ciljem razmjene ideja, primjera najbolje prakse i izazova s kojima se susreću narodne knjižnice u cijelom svijetu. Na osnivačkom je sastanku osam potpisnika (sedam kolega iz SAD-a i ja kao član izvan SAD-a) dogovorilo okvirne ciljeve, metode i smjernice rada grupe te donijelo izjavu o misiji PLIG-a u kojoj se navodi da će grupa raditi na promicanju vrijednosti narodnih knjižnica u svijetu i podizanju svijesti o svjetskim narodnim knjižnicama u Američkome knjižničarskom društvu. Izjavu je usvojio Izvršni odbor ALA-e u nedjelju, 21. siječnja 2007. godine. Grupa trenutno radi na uspostavljanju baze članova i priprema sastanak na godišnjoj konferenciji ALA-e u Washingtonu, D.C., gdje će se dogovoriti detaljniji način rada. Kolege i kolegice u hrvatskim narodnim knjižnicama zainteresirane za ovu vrstu suradnje mogu mi se javiti na e-mail adresu masapro@dkd.hr.

Sve ALA-ine konferencije, pa tako i ova polugodišnja, izniman su događaj za sve njezine članove i posjetitelje. Svaki član ALA-e želi doći i uživati u izvrsnoj orga-

nizaciji stručnog i društvenog dijela konferencije i izložbe, u iznimno dinamičnoj i prijateljskoj atmosferi. Iako se struktura najvećeg svjetskog knjižničarskog udruženja može činiti presloženom, ona odlično funkcionira. Oko 5000 knjižničara aktivno sudjeluje u radu ALA-inih komisija, radnih i interesnih grupa. Svi oni s velikim oduševljenjem i predanošću podupiru rad Društva te brinu o profesiji i knjižnicama. Mnogi to rade u svoje slobodno vrijeme i o vlastitom trošku iz jednostavnog razloga što vjeruju u ALA-u. Prema riječima predsjednice ALA-e, Leslie Burger, sudjelovanje na konferencijama ALA-e daje ne samo mogućnost za stručno usavršavanje nego i priliku da se sudjeluje u kreiranju budućnosti knjižničarstva u SAD-u. Ovakav pozitivan stav prevladava kod većine članova ALA-e, što je vjerojatno i ključ uspješnog funkcioniranja te složene organizacije. Stoga u ALA-inim konferencijama, osim ljudi iz struke, sudjeluje i veliki broj volontera, izdavača i sponzora. Atmosfera je vrlo živa, dinamična i otvorena, osobito na izložbama. Videozapis pod nazivom *March of the librarians* autora Nicka Bakera (Williams College, Massachusetts), u trajanju 4,58 minuta (www.YouTube.com), odlično oslikava atmosferu.

Na polugodišnjoj konferenciji posebno se drže važnima sljedeći događaji: predsjednički program, Sunrise Speaker Series (jutarnje sesije), autorski forumi, memorijalno predavanje u spomen na Arthura Curleyja, svečano otvaranje izložbe, dodjela nagrada, izglasavanje rezolucija, obljetnice...

Za vrijeme konferencije usvojene su dvije rezolucije: 1) rezolucija o suprotstavljanju zakonima kojima se narušava pravo bilo kojeg građanina SAD-a na korištenje knjižničnih izvora, programa i usluga na saveznoj, državnoj i lokalnoj razini; 2) rezolucija po kojoj se požuruju vlade da priznaju i podrže ulogu mjesnih knjižnica u omogućivanju pristupa elektroničkoj vladi, hitnim i službama za spašavanje.

Na konferenciji je svečano obilježena stogodišnjica izlaska mjesečnika ALA-e - *American Libraries*, koji je prvi put izašao 1907. godine i od tada je podijeljeno 29 milijuna primjeraka. Na konferenciji je ALA pokrenula svoj jubilar-

ni blog, otvoreni forum na kojem se mogu izmjenjivati priče, uspomene, bilješke, pitanja i sugestije o prošlosti i budućnosti mjesečnika.

Ben Bemmell, upravitelj partnerstva s knjižnicama kompanije Google, održao je govor o naprednim pretraživačkim alatima kao što su Google Book Search, Google Scholar i Google Earth. Pojmovi kao što su iPod, podcasts, web2.0, blog, wiki... postali su nezaobilazni u američkom knjižničarstvu, pa se o njima dosta slušalo na izložbenim prezentacijama.

Od ostalih zanimljivosti valja spomenuti i veliku donaciju koju američkim narodnim knjižnicama ponovno priprema zaklada Bill i Melinda Gates. A. Golston, predsjednik Microsoft programa za SAD, izjavio je da su danas knjižnice u opasnosti da upadnu u drugi digitalni jaz zbog nejednakosti računala i kvalitete interneta, a oni žele da knjižnice budu prve kod izbora pristupa internetu i računalima za sve ljude. Dosad je Microsoft darovao 325 milijuna dolara za narodne knjižnice.

Govoriti bilo što o Seattleu, a ne reći pri tom nešto o njegovoj središnjoj gradskoj knjižnici praktički je nemoguće. Seattle Public Library vjerojatno je najbolja moderna gradska knjižnica u SAD-u. To je knjižnica čudesne arhitekture (izgrađena po nacrtu glavnog arhitekta Rema Koolhaasa, nizozemske tvrtke OMA/LMN) u kojoj je posebno impresivna revolucionarna ideja spiralnog otvorenog pristupa građi na četiri razine i središnji Microsoft Auditorium sa 275 mjesta, mnoštva inventivnih usluga i sadržaja, računalnih terminala, knjižnica u kojoj svi korisnici mogu tražiti i dobiti uslugu kakvu žele. To je nezaobilazno mjesto koje se preporučuje u gradskim vodičima i koje bi uz glavne gradske znamenitosti, kao što su slavna tržnica Pike Market i visoki toranj Space Needle, trebao posjetiti svaki gost grada. Gradska knjižnica u Seattleu me iznad svega dojmila kao mjesto u kojem vlada atmosfera jednakosti u različitostima i u kojem je do perfekcije oživotvorena ideja slobodnog pristupa informacijama za sve.

M. ŠaproFicović
msapro@dkd.hr

Petnaesti BOBCATSSS simpozij

(Prag, od 29. do 31. 1. 2007.)

U Pragu, prijestolnici Češke Republike i kulturnoj metropoli srednje Europe, ove se godine od 29. do 31. siječnja održavao petnaesti BOBCATSSS simpozij. Ustaljenom praksom organizacije, BOBCATSSS su i ove godine organizirala dva europska sveučilišta, ovaj put Karlovo sveučilište iz Praga te Hochschule de Medien iz Stuttgarta.

Tema ovogodišnjeg simpozija bila je *Marketing informacijskih usluga*, a bilo je prijavljeno oko 400 sudionika iz različitih zemalja Europe i svijeta. U tri dana održana su šezdeset

četiri predavanja, devet radionica, tri videoprojkcije te je izloženo dvadeset pet postera.

U predivnoj dvorani praške Gradske vijećnice održano je otvorenje simpozija, a u sklopu EUCLID-ove sesije predavanja Davida Bawdena na temu *One step further: the European Curriculum Development Project one year after*, uz komentare i prezentacije Aleksandre Horvat, Hansa Cristopha Hobohma, Petera Muranyja i Teeryja Weecha na tu temu.

Na večernjem primanju u Gradskoj knjižnici prvi je put dodijeljena nagrada BOBCAT godine koju su zbog svog doprinosa višegodišnjem održavanju BOBCATSSS-a, kao i razvoju knjižnično-informacijske znanosti, dobili Danci.

Središnji dio održavao se u prostoru Karlovog sveučilišta, gdje je održano niz predavanja podijeljenih na tematske skupine: *Zadovoljstvo korisnika, BOBCATSSS marketing, Marketing digitalnih informacija, Marketing profesije, Marketing i knjižnično-informacijsko obrazovanje, Branding, Marketing u elektroničkom okruženju, Promoviranje knjižnica, Marketing za ciljane skupine, Poslovna inteligencija, Ljudski čimbenik, Marketinške strategije, Marketinški informacijski alati* itd.

S obzirom na velik broj predavanja koja su se održavala u isto vrijeme, teško je dati objektivni pregled onih zanimljivih i manje zanimljivih, ipak, u masi manje-više tematski srodnih i sličnih predavanja uvijek se poneka istaknu što zanimljivom temom, što zanimljivim načinom prezentacije. Predavanje Sissel Rodlan, norveške knjižničarke zaposlene u zatvoru u Oslu, *The prison library- a source for higher life quality?- How to market literature as a positive experience for inmates?*, kao što se može iščitati iz samog naslova, bavilo se, u odnosu na ostale, pomalo nesvakidašnjom temom zatvorske knjižnice i njezine uloge u poboljšanju kvalitete života zatvorenika.

Izlaganje slovenskih studentica Tanje Mercun, Maje Blažić, Barbare Plestenjak i Neje Mlakar *Library logo: an effective way of marketing or an UUU- unknown useless object* bilo je posebno zanimljivo zbog multimedijalnog pristupa. Naime, slovenske su studentice prezentaciju svog rada „začimile“ inkorporiranjem kratkog filma koji je prikazao na koji su način provele svoje istraživanje na ulicama dvaju slovenskih gradova, gdje su nasumičnim odabirom prolaznika istražile u ko-

joj je mjeri knjižnični logo prepoznatljiv u zajednici te koliko utječe na „popularnost“ knjižnice u istoj.

Jedno od zanimljivijih predavanja bilo je ono Justyne Jasiewicz-Hall pod naslovom *Do librarians laugh?*, koje se bavilo stereotipima o knjižničarima i kako su se oni promijenili. Zaključak je da su današnji knjižničari dobro obrazovane, dinamične osobe koje se mogu snaći u bilo kojoj situaciji i ne odgovaraju nekadašnjim stereotipima o dosadnim i nezanimljivim ljudima. Na sličnu temu održano je i predavanje Gite Balling, Lise Alsted Henrichsen i Laure Skouvig *Marketing the profession: let the spinster do the job?*, koje je istaknulo da se stereotipi o knjižničarima neće promijeniti sami od sebe ako knjižničari sami ne poduzmu nešto, ali i da stereotipe možemo iskoristiti u svrhu marketinga knjižnica. Radni zadaci knjižničara još su uvijek isti unatoč informacijskoj revoluciji, i to nam je najbolji argument za marketing jer imamo stoljeća iskustva u izboru, organizaciji, opisivanju i pretraživanju informacija iza nas.

Predavanje Terryja Weecha i Hane Field *Marketing public libraries services to older people* predstavilo je i neke

nove načine kako približiti knjižnične usluge starijoj populaciji, što ima osobitu važnost u svjetlu svjetskih populacijskih trendova. Danas i starije generacije imaju želju i potrebu biti informacijski pismene pa knjižnice trebaju odabrati pravu strategiju kako bi im se približile i postale mjesto na koje će se primarno obraćati za usluge obrazovanja.

Iz Hrvatske su svoje radove predstavili studenti i profesori iz Osijeka, Zadra i Zagreba. Ivanka Ferencić i Nataša Brekalo (Filozofski fakultet, Osijek) radom *The basics of branding in public libraries in Croatia* izložile su rezultate istraživanja o korištenim marketinškim strategijama u trima narodnim knjižnicama u Hrvatskoj te razjasnile što je to *brand*, kako se može stvoriti i pomoći knjižnicama u marketingu. Krešimir Zauder, u ime Mihaele Banek Zorice, Sonje Špiranec i Nikolaja Lazića (Filozofski fakultet, Zagreb), održao je predavanje na temu *School librarian - marketing specialist?!* u kojem je govorio o promoviranju službi i usluga školskih knjižnica te kakvo je sadašnje stanje u tom području u Hrvatskoj. Školski knjižničari u određenoj mjeri promoviraju knjižnične usluge, ali ipak im nedostaje marketinško obrazovanje i praksa koji bi se trebali uključiti u nastavni plan i program studija bibliotekarstva te

kroz programe stalnog stručnog obrazovanja i pisanih smjernica pomoći knjižničarima u njihovom radu. Predavanje Radovana Vrane, Ane Barbarić, Ivane Pondeljak i Ivane Mikanović (Filozofski fakultet, Zagreb) na temu *Win, lose or draw: determining the winner in sustaining positive public image in the competition between public libraries and electronic media* bavilo se istraživanjem o vidljivosti narodnih knjižnica u lokalnim zajednicama u Zagrebu i prepoznatljivosti njihovih usluga. Osim toga, bilo je govora i o marketinškim strategijama koje narodne knjižnice upotrebljavaju te o mogućnostima poboljšanja vidljivosti i prepoznatljivosti knjižničnih usluga u javnosti. Svoje postere izložili su: Mihaela Banek Zorica, Maja Benčec, Iva Brunšek, Ivana Mišalongin, Tomislav Ivanjko i Lidija Šajatović (Filozofski fakultet, Zagreb) pod naslovom *Student in search for information: Mystery shopping in Croatin libraries*; Sanja Biškup, Ivana Mutnjaković i Martina Dragija Ivanović (Sveučilište u Zadru) pod naslovom *Library marketing programs: comparative study*; Merien Gracek, Iva Sokolić i Boris Badurina (Filozofski fakultet, Osijek) pod naslovom *Students' Digital library* te Ivan Grgić, Zorana Kostadinović, Nikola Vrban, Karolina Ivanišević, Ivana Morić i Dora Rubinčić (Filozofski fakultet, Osijek i Sveučilište u Zadru) pod naslovom *Reaching library non-users: measuring the impact of mass media*.

Organizatori su sudionicima, osim predavanja, ponudili druženja na zajedničkim večerama koje su bile vrlo posjećene i vesele te su predstavljale savršenu priliku za upoznavanje i neformalna druženja studenata i profesora na međunarodnoj razini.

U sklopu programa bio je ponuđen obilazak stare češke nacionalne knjižnice, što je bilo vrlo zanimljivo iskustvo.

Posljednji dan, nakon bloka predavanja, u Gradskoj je knjižnici održana svečanost zatvaranja na kojoj se predstavio organizacijski odbor BOBCATSSS-a 2008.: iz Hrvatske Odsjek za knjižničnu i informacijsku znanost Sveučilišta u Zadru i Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku te iz Njemačke Odsjek za knjižničnu i informacijsku znanost Humboldt Sveučilišta u Berlinu i Odsjek za informacijsku znanost Sveučilišta za primjenjenu znanost u Potsdamu. Tom je prezentacijom „zadana“ i glavna tema sljedećeg BOBCATSSS-a *Osiguravanje pristupa informacijama za sve* te predstavljen Zadar kao mjesto održavanja.

Čini se da je ovogodišnji BOBCATSSS obilježilo obaranje postojećih i postavljanje novih rekorda te se u tom smislu i Hrvatska može pohvaliti rekordnim brojem od 35 sudionika, što je, naravno, uvjetovano činjenicom da će se dva hrvatska sveučilišta, ono u Zadru i Osijeku, uz sveučilišta u Berlinu i Potsdamu, sljedeće godine naći u ulozi organizatora ovog uglednog simpozija na pragu punoljetnosti.

S. Stanarević
sstanarev@ffos.hr

I. Mikanović
imikanov@ffzg.hr

I. Pondeljak
ivanapondeljak@yahoo.com

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara

<http://www.nsk.hr>

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, koji je osnovan 2002. godine, djeluje kao organizacijsko i administrativno središte stalnog stručnog usavršavanja knjižničara i informacijskih stručnjaka u Republici Hrvatskoj.

Od ove godine, u redovni godišnji program uvršten je i novi modul Digitalizacija građe, kao zajednički program Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Ureda Nacionalnog projekta digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe.

Program za 2007. godinu nudi deset modula i šezdeset radionica i tečajeva. Predavači su diplomirani knjižničari, sveučilišni profesori iz knjižničarstva, stručnjaci drugih struka, informatičari. Osim Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Knjižnica grada Zagreba program se izvodi u suradnji sa županijskim matičnim knjižnicama te Sveučilišnim računskim centrom. Uz osnovne tečajeve, svim polaznicima Centra omogućeno je i besplatno pohađanje ECDL tečajeva Sveučilišnog računalnog centra a navedenih po Programu za 2007. godinu. ECDL (engl. European Computer Driving Licence) tečajevi dio su obrazovnog programa Srca iz područja osnova informacijskih tehnologija. Osim klasičnih ECDL tečajeva, polaznicima Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara omogućeno je pohađanje online tečajeva Srca.

Nadamo se da će ponuđene radionice i tečajevi ispuniti Vaša očekivanja, te zahvaljujemo svima na suradnji.

Programski odbor

Raspored tečajeva travanj – lipanj 2007. godine

TRAVANJ 2007.

Datum	Predavanja, seminari, radionice	Mjesto	Trajanje
3.4.2007.	II.7. Knjižnične službe i usluge za mladež	GK, Šibenik	6 sati
4.4.2007.	II.8. Preventivna zaštita knjižničnegrađe	NSK, Zagreb	4 sata
4.4.2007.	II.6. Knjižnične službe i usluge za djecu	GK, Zadar	6 sati
4.4.2007.	V.10. Primjena UDK u školskim knjižnicama	GK, Split	4 sata
5.4.2007.	VII.3. Osnovna načela online knjižničnih kataloga	NSK, Zagreb	4 sata
11.4.2007.	VII.9. Power Point	NSK, Zagreb	5 sati
12.4.2007.	IV.1. Izgradnja zbirki u narodnim knjižnicama	GK, Zagreb	6 sati
16.4.2007.	II.6. Knjižnične službe i usluge za djecu	GK, Čakovec	6 sati
18.4.2007.	V.1. Katalogizacija omeđenih publikacija i nizova publikacija	NSK, Zagreb	5 sati
19.4.2007.	VI.8 Časopis kao ključni komunikacijski medij u znanosti	NSK, Zagreb	4 sata
23.4.2007.	III.4. Pravo na razvoj pismenosti: građa lagana za čitanje i logo-biblioterapija	GK, Zadar	6 sati
23.4.2007.	III.3. Volontiranje u narodnim knjižnicama	NSK, Zagreb	4 sata
25.4.2007.	IV.2. Izgradnja i vođenje zbirki u školskim knjižnicama	GKČ, Vinkovci	5 sati
26.4.2007.	IX.1. Uvod u digitalizaciju	FF, Osijek	6 sati
26.4.2007.	I.3. Autorsko pravo	GK, Rijeka	4 sata
26.4.2007.	V.11. Predmetno označivanje i pretraživanje	NSK, Zagreb	6 sati
27.4.2007.	II.4. Rad s korisnicima: metode i tehnike	NK, Bjelovar	5 sati
27.4.2007.	III.1. Marketing u knjižnicama u digitalnom okruženju	NK, Dubrovnik	4 sata
27.4.2007.	IV.4. Novi pravci upravljanja knjižničnim fondovima	KČ, Kutina	6 sati
30.4.2007.	V.7. Normativna kontrola	NSK, Zagreb	5 sati

SVIBANJ 2007.

Datum	Predavanja, seminari, radionice	Mjesto	Trajanje
2.5.2007.	V.9. Primjena UDK skupina 5 i 6	NSK, Zagreb	4 sata
3.5.2007.	X.1. Izrada online tečaja pomoću WebCT-a	NSK, Zagreb	2 sata
3.5.2007.	V.10. Primjena UDK u školskim knjižnicama	GK, Rijeka	4 sata
7.5.2007.	II.4. Rad s korisnicima: metode i tehnike	GK, Šibenik	5 sati
7.5.2007.	IX.1. Uvod u digitalizaciju	NSK, Zagreb	6 sati
8.5.2007.	V.1. Katalogizacija omeđenih publikacija i nizova publikacija	GiSK, Osijek	6 sati
8.5.2007.	III.2. Organizacija kulturnih aktivnosti	NSK, Zagreb	4 sata
9.5.2007.	V.2. Katalogizacija serijskih publikacija i druge neomeđene građe	NSK, Zagreb	6 sati
9.5.2007.	II.2. Mrežna nabava	NK, Dubrovnik	4 sata
10.5.2007.	V.10. Primjena UDK u školskim knjižnicama	GKČ, Pula	4 sata

10.5.2007.	V.4. Katalogizacija neknjižne građe u narodnoj i školskoj knjižnici	GK, Split	4 sata
11.5.2007.	IV.4. Novi pravci upravljanja knjižničnim fondom	GK, Zadar	6 sati
16.5.2007.	V.4. Katalogizacija neknjižne građe u narodnoj i školskoj knjižnici	GK, Split	4 sata
17.5.2007.	VI.4. Vrednovanje mrežnih izvora iz znanstvenih područja: društveno-humanističkih, te prirodnih i tehničkih znanosti	NSK, Zagreb	6 sati
17.5.2007.	III.6. Pedagoški rad s djecom i mladima u knjižnici	GKČ, Požega	5 sati
18.5.2007.	IV.6. Glazbena zbirka	GK, Zagreb	4 sata
18.5.2007.	VI.5. Bibliografsko citiranje, oblikovanje bilježaka i navođenje literature za potrebe pisanja i opremanja stručnih radova	NSK, Zagreb	6 sati
21.5.2007.	VIII.2. Digitalni arhiv hrvatskih mrežnih publikacija	NSK, Zagreb	6 sati
22.5.2007.	V.11. Predmetno označivanje i pretraživanje	GiSK, Osijek	6 sati
23.5.2007.	III.4. Pravo na razvoj pismenosti: građa lagana za čitanje i logo-biblioterapija	GKČ, Vinkovci	4 sata
24.5.2007.	V.5. Katalogizacija omeđene elektroničke građe	NSK, Zagreb	4 sata
25.5.2007.	VII. 1. Informacijska arhitektura	NK, Dubrovnik	5 sati
25.5.2007.	I.3. Autorsko pravo	KČ, Koprivnica	4 sata

Cjeloviti raspored programa Centra, prijavnica za tečajeve s uputama za plaćanje kotizacije nalazi se na mrežnim stranicama <http://www.nsk.hr/CSSU>.

Sva predavanja Centra počinju u 10 sati. Predavanja u suorganizaciji sa Srcem održavaju se prema redovnom rasporedu predavanja Srca, a termini održavanja nalaze se na adresi <http://www.srce.hr/tecajevi/osnovni/raspored.html>.

Novi naslovi

BANAS, Stjepan

Povjesnica hrvatske čitaonice Hercegovac : (1920. - 2005.) / Stjepan Banas, Nikolina Banas ; [prijevod sažetaka Nikolina Banas (engleski) ; Ivan Horvat (njemački)]. Bjelovar : Hrvatsko pedagoško-književni zbor, Ogranak, 2007. 144 str. : ilustr. ; 30 cm
ISBN 978-953-6254-83-5

BRATULIĆ, Josip

Blago Nacionalne i sveučilišne knjižnice : [katalog izložbe] / [autori Josip Bratulić, Stjepan Damjanović ; stručne suradnice Mikica Maštrović ... [et al.] ilustracije Darko Čizmek, Sonja Hrelja, Sanja Vešligaj ; urednik Ivan Kosić]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2007. 210 str. : ilustr. ; 30 cm
ISBN 978-953-500-060-0

DANI specijalnih i visokoškolskih knjižnica (7 ; 2005 ; Opatija)

Partnerstva u specijalnim i visokoškolskim knjižnicama : zbornik radova / 7. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Opatija, 21. i 22. travnja 2005. ; uredile Irena Pilaš i Alisa Martek ; [prijevod sažetaka i predgovora na engleski jezik Jasminka Fajdetić-Kinnard]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. 177 str. : ilustr. ; 24 cm
ISBN 978-953-6001-38-5

DELAČ-PETKOVIĆ, Karmen

70 godina "Hrvatske čitaonice sela Kut" / Karmen Delač-Petković. Brod Moravice : Općina : "Hrvatska čitaonica sela Kut", 2006. 47 str. : ilustr. ; 21 cm

ISBD(M) : međunarodni standardni bibliografski opis omeđenih publikacija / preporučila Grupa za pregled ISBD-a; odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju ; [s engleskog prevele, hrvatske primjere odabrale i izradile Vesna Hodak i Karolina Holub]. Hrvatsko izd. preradbe 2002. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006. 86 str. ; 24 cm
ISBN 953-6001-36-5

ISBD(PM) : međunarodni standardni bibliografski opis tiskanih muzikalija / preporučila Projektna grupa za ISBD(PM) Međunarodne udruge glazbenih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara (IAML) ; odobrili stalni odbori IFLA-inih sekcija za katalogizaciju i informacijsku tehnologiju ; [s engleskog prevela, hrvatske primjere odabrala i izradila Đurđica Brezak-Lugarić]. 1. hrvatsko izd. (prema 2. prerađenom izd. izvornika). Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006. 79 str. ; 24 cm
ISBN 953-6001-34-9

MODEL sveučilišnog knjižničnog sustava Sveučilišta u Zagrebu / [urednica i koordinatorica projekta Marina Mihalić]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2006. 140 str. : graf. prikazi ; 25 cm
ISBN 953-500-056-X

NACIONALNA i sveučilišna knjižnica u Zagrebu : 1607. - 2007. : u povodu 400. obljetnice / [fotografije Darko Čizmek, Sonja Hrelja, Sanja Vešligaj ; urednik Aleksandar Stipčević]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2007. 155 str. : ilustr. ; 30 cm
ISBN 978-953-500-057-0

The NATIONAL and University Library in Zagreb : 1607-2007 : on the occasion of the 400th anniversary / [translated by Graham McMaster ; photographs Darko Čizmek, Sonja Hrelja, Sanja Vešligaj ; editor Aleksandar Stipčević]. Zagreb : National and University Library, 2007. 155 str. : ilustr. ; 30 cm ISBN: 978-953-500-058-7

VJESNIK bibliotekara Hrvatske / [glavna i odgovorna urednica Tinka Katić]. - God. 49, br. 3/4(2006). - Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006. ISSN 0507-1925

ZBIRKA knjiga o Domovinskom ratu Gradske knjižnice Vukovar / [priređivač Srebrenka Vuletić]. Vukovar : Gradska knjižnica, 2006. 55 str. : ilustr. u bojama ; 30 cm ISBN 953-98171-3-7

T. Vrbanc
tvrbanc@nsk.hr

Prikazi knjiga

Lakuš, Jelena

Izdavačka i tiskarska djelatnost na dalmatinskom prostoru (Zadar, Split i Dubrovnik) u prvoj polovici 19. stoljeća : (1815 – 1850.) : bibliografija monografskih i serijskih publikacija – građa / Jelena Lakuš. Split: Književni krug, 2005. 386 str., [20] str. S tablama (faks) ; 24 cm ISBN 953-163-226-X

U *Povijesti čitanja* (Darnton, R. History of Reading. U: New Perspectives on Historical Writing / ed. Peter Burke. Cambridge : Polity Press, 1991. Str. 140–167.)

Robert Darnton zalaže se za detaljno analiziranje pet vrsta izvora koji nam mogu pomoći u sastavljanju cjelovitije slike o prošlosti čitateljskih navika, a time i u upotpunjavanju spoznaja o povijesti knjige u cijelosti. Posljednji predloženi izvori njegove *tekstualne arheologije* su bibliografije, a Darnton smatra da se pomoću njih mogu pratiti promjene fizičkih obilježja knjige: formata, tipografije, tekstualnih struktura itd. Prijedlog je unekoliko paradoksalan. Budući da je povijest knjige rođena iz bio-bibliografija, da su bibliografije možda i najstariji iskazani oblik zanimanja za knjigu, što novo iz njih možemo saznati? Ako se suvremena povijest knjige posve okrenula kulturnoj i društvenoj ulozi pisane riječi, ako su knjiga, njezin autor i njezini čitatelji sagledani ponajprije kroz funkcionalnu ulogu koju imaju u nekom društvu, zašto se vraćati na „prvobitne oblike“ bavljenja knjigom?

Bibliografije su prvorazredan izvor za povijest knjige. U biti sintetične, pružaju nam neograničene analitičke mogućnosti. Darnton je upozorio tek na jedan mogući vid analiziranja bibliografija čija je svrha istraživanje fizičkih obilježja knjige. No bibliografije nam omogućuju mnogo više. Primje-

rice, istraživači povijesti hrvatske knjige mogu danas doći do manje-više egzaktnih podataka o jezičnoj strukturi dalmatinskih publikacija u prvoj polovici 19. stoljeća, mogu analizirati zastupljenost žanrova, zastupljenost autora i tiskara, popularnost i čitanost određenih naslova (o čemu npr. svjedoče ponovljena izdanja), promjene broja objavljenih naslova prema godinama objavljivanja itd. A sve to omogućilo je objavljivanje jedne jedine bibliografije. Riječ je naravno o *knjizi* (neobično – na naslovnoj stranici nije izrečena bit djela) doktorice Jelene Lakuš *Izdavačka i tiskarska djelatnost na dalmatinskom prostoru (Zadar, Split i Dubrovnik) u prvoj polovici 19. stoljeća (1815 – 1850.)*. Ostatak je naslova unutar korica: *Bibliografija monografskih i serijskih publikacija – građa*.

Pošteno bi bilo reći da je autoricu na sastavljanje bibliografije natjerala neprilika svojstvena ozbiljnijem istraživaču povijesti hrvatske knjige. Želeći u doktorskoj disertaciji analizirati kulturološke i sociološke dimenzije tiskane baštine, autorica je prvo morala samostalno stvoriti korpus tiskovina koje će analizirati. Jednostavnije rečeno, morala je izraditi bibliografiju, u kojoj je sabrala sve publikacije osim letaka, proglašenja, oglasa i plakata „s namjerom da ih se naknadno okupi u zasebnom izdanju“ (str. 21).

Bibliografija doktorice Jelene Lakuš izrađena je prema načelima Međunarodnoga standardnog bibliografskog opisa starih omeđenih publikacija (antikvarnih) – ISBD(A). Svaka bibliografska jedinica sadrži sljedeće elemente: autora, naslov, mjesto izdavanja ili tiskanja, tiskara, godinu izdavanja ili tiskanja, broj stranica, format i napomene. Obuhvaća izdanja objavljena između 1815. godine, kada Dalmacija postaje dijelom Austrijskog Carstva, i 1850. godine. Obuhvaćena su tri dalmatinska tiskarska središta, Zadar, Split i Dubrovnik. Građa je predstavljena kronološki prema gradovima. Slijedom tog načela, bibliografija je podijeljena u četiri dijela: *Bibliografija monografskih i serijskih publikacija grada Zadra (1815 – 1850)*, *Bibliografija monografskih i serijskih publikacija grada Splita (1815 – 1850)*, *Bibliografija monografskih i serijskih publikacija grada Dubrovnika (1815 – 1850)* i *Dodatak* (u koji su uvrštene publikacije bez naznačenog mjesta izdanja). S obzirom da su bibliografske jedinice navedene prema gradsko-kronološkom ključu, za snalaženje u bibliografiji dragocjeni su *Kazalo osobnih imena* i *Kazalo naslova*.

U uvodu je autorica, osim razloga koji su je potaknuli na sastavljanje bibliografije, dijelom izložila i svoje viđenije istraživanja povijesti knjige. Nije bezrezervno prihvatila dominantu paradigmu koja istraživanje danas gradi oko čitatelja, nego je naglasila i ulogu nakladnika, koji je uvijek djelovao i kao svojevrstni kulturni filtar. Analizirala je i neke zadane okolnosti nakladničke djelatnosti u prvoj polovici 19. stoljeća, „vremenu na razmeđu prosvjetiteljskih, romantičarskih, liberalnih i nacionalnih strujanja“ (str. 17), poput sustava pretplate, knjižnih posveta i sl. Posebice je važno upozorenje da je Dalmacijom 19. stoljeća dominirao svijet oralne kulture,

a pisana riječ i dalje je bila povlastica manjine. Autorica nije ustuknula pred problemom višejezičnosti dalmatinskih elitâ. Naprotiv, navela je da je „osnovna polazišna točka ovoga rada da se ne samo izdanja na hrvatskom nego i ona na talijanskom jeziku smatraju dijelom hrvatske duhovne i književne baštine“ (str. 7). Tim je jezicima pridodala i izdanja na latinskom i njemačkom jeziku.

Jedino što autorici, temeljem ovoga izvrsnog rada, možemo poželjeti jest da smogne vremena i volje i da nastavi svoj bibliografski rad koji će jednom, možda, jer nada umire posljednja, postati sastavnim dijelom cjelovite hrvatske retrospektivne bibliografije.

Z. Velagić
zvelagic@ffos.hr

Knjižnice za slijepe u informacijsko doba : smjernice za razvoj službi i usluga / uredile Rosemary Kavanagh i Beatrice Christensen Skoeld ; [s engleskog preveo Kristijan Ciganović]. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006. (Povremena izdanja Hrvatskog knjižničarskog društva, ISSN 1334-7667 ; knj. 16)
ISBN 953-6001-41-1

Pozdravljamo prijevod iznimno važnih smjernica za razvoj knjižničnih službi i usluga za slijepe, izvorno u izdanju IFLA-e 2005. godine. Smjernice naslovljene *Knjižnice za slijepe u informacijsko doba : smjernice za razvoj službi i usluga* na 105 stranica donose sažeti pregled svih aspekata knjižničnih usluga za slijepe osobe, od povijesnog razvoja te zakonskih i strateških okvira o kojima takve usluge neposredno ovise do korisnika, osoblja te razvoja i upravljanja zbirka i uslugama. U uvodu se ističe da su knjižnice za slijepe nedovoljno razvijene čak i u naprednim zemljama te da ne postoji dovoljna svjesnost zajednice o potrebi slijepih i slabovidnih osoba za informacijama i knjižničnim uslugama, što je ujedno i jedno od temeljnih ljudskih prava. Vrijednost je ovih Smjernica upravo u tome da nas upoznaju s problematikom pružanja informacija slijepim i slabovidnim osobama te ukazu na način kako određene usluge osmisliti i uspostaviti te njima trajno upravljati.

U prvom uvodnom poglavlju govori se o svrsi uspostavljanja knjižničnih usluga za slijepe, važnosti standarda i interoperabilnosti kako bi se smanjili troškovi i vrijeme potrebno za priređivanje građe u potrebnom obliku, dok se u drugom poglavlju donosi kratki povijesni pregled knjižnica za slijepe te IFLA-ine Sekcije za knjižnične službe i usluge za slijepe. Treće poglavlje govori o zakonskom okviru, uključujući zakone o knjižnicama, autorska prava te nacionalne strategije, s obzirom da zakoni moraju definirati odgovornosti za obliko-

vanje i pružanje usluga za slijepe na odgovarajućoj razini.

Četvrto poglavlje odnosi se na korisnike različitih dobnih skupina te opisuje brigu za korisnike i zadovoljavanje njihovih potreba. Peto se poglavlje bavi suradnjom i povezivanjem s drugim knjižnicama te ustanovama za slijepe kako bi njihov rad bio što uspješniji.

Razvoju zbirki posvećeno je šesto poglavlje, od planiranja razvoja, kriterija odabira građe i izgradnje zbirki, oslobađanja od autorskih prava, do organizacije, katalogizacije, održavanja i zaštite zbirki.

Sedmo poglavlje govori o pristupu uslugama i zbirkama – o osnovnoj opremi potrebnoj za pristup, o važnosti podučavanja korisnika, o načinima dostave građe, bilo preko poštanske usluge, telefona ili preko mrežnih usluga. Osmo poglavlje pojašnjava zamjenske formate govoreći o zvučnoj građi, brajnoj građi i uvećanom tisku. Naglašava se važnost DAISY formata, međunarodnog standarda i softvera za digitalnu proizvodnju zvučnih knjiga.

Posljednje poglavlje donosi smjernice za poslovanje i upravljanje službama i uslugama, uključujući osposobljavanje osoblja, etičnost, strateško i financijsko planiranje, upravljanje promjenama sustava i tehnologije te promidžbu. Naglašava se važnost kontrole kvalitete i analize uspješnosti službi i usluga.

Uz svaki od navedenih dijelova, Smjernice donose i primjere dobre prakse iz različitih zemalja. Budući da su se takvi primjeri dobre prakse pojavili i u Hrvatskoj, nadamo se da će one naći svoju što širu primjenu u hrvatskim knjižnicama.

M. Krtalić
mcujic@ffos.hr

Osobne vijesti

Magistri znanosti

Na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu u razdoblju od prosinca 2006. do siječnja 2007. obranjeni su sljedeći magisteriji znanosti iz znanstvenog polja informacijske znanosti, grana knjižničarstvo:

Martina Dragija Ivanović

Naslov radnje: *Vrednovanje usluga u narodnim knjižnicama*

Mentor: prof. dr. sc. Tatjana Aparac Jelušić

Datum obrane: 11. prosinca 2006.

Karmen Delač-Petković

Naslov radnje: *Selo Gornji Kuti i njegova Hrvatska čitaonica*

Mentor: prof. dr. sc. Aleksandar Stipčević

Datum obrane: 10. siječnja 2007.

A. Barbarić
abarbari@ffzg.hr

Dodijeljene nagrade Zaklade Dr. Ljerka Markić-Čučuković

Dana 12. siječnja 2007. na svečanosti u Vijećnici Filozofskoga fakulteta u Zagrebu uručene su nagrade Zaklade Dr. Ljerka Markić-Čučuković. Najbolje studentice bibliotekarstva na Sveučilištu u Zagrebu u akad. godini 2005./2006., Majda Kovač i Ivana Mikanović, primile su nagradu od 3000 kn i povelju. Obrazlažući nagrade u ime Zakladnog odbora, prof. dr. sc. Aleksandra Horvat, predstojnica Katedre za bibliotekarstvo, rekla je da je riječ o iznimnim mladim osobama s visokim prosječkom ocjena na studiju koje o bibliotekarstvu misle kao o interdisciplinarnom području koje im omogućuje da prodube i praktično primijene znanja stečena na osnovnom studiju. O važnosti nagrađivanja studenata govorili su i prof. dr. sc. Dalibor Blažina, prodekan za nastavu, i prof. dr. sc. Jadranka Lasić-Lazić, pročelnica Odsjeka za informacijske znanosti.

Nagrađene studentice Ivana Mikanović i Majda Kovač

Ove su godine svečanosti prisustvovali i studenti koji su nagradu dobili u proteklih deset godina. Kako je riječ o studentima koji pripadaju različitim generacijama, mnogi od njih sreli su se prvi put. No neformalno je srdačno druženje počelo odmah, a svi s kojima smo razgovarali kažu da su se rado odazvali pozivu te da nagradu smatraju važnim dijelom svoje biografije.

Mr. sc. Karmen Delač Petković prima nagradu u ime Hrvatska čitaonica sela Kuti

Godišnju nagradu Zaklade knjižnici ili pojedincu za poseban doprinos knjižničarskoj struci u 2006. godini u iznosu od 8000 kn dobila je Hrvatska čitaonica sela Kuti u Gorskom Kotaru za svoj projekt proslave 70. obljetnice djelovanja. U ime Hrvatske čitaonice nagradu je primila mr. sc. Karmen Delač Petković, koja je nekoliko dana ranije s uspjehom obranila i magistarski rad na poslijediplomskom studiju informacijskih znanosti Filozofskoga fakulteta. Više je obavijesti o nagradama i nagrađenima te o radu Zaklade moguće naći na adresi www.ffzg.hr/infoz/zaklada/

A. Horvat
ahorvat@ffzg.hr

HRVATSKO KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO
c/o Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Hrvatske bratske zajednice 4, 10 000 Zagreb

MB 3236706, Žiro račun: 2360000-1101451830
Tel/Faks: 01/6159-320
E-mail: hkd@nsk.hr, URL <http://www.hkdruštvo.hr>

NARUDŽBENICA

Naručujemo za knjižnicu (ustanovu) ili osobne potrebe knjige prema sljedećem popisu. Plaćanje virmanom u zakonskom roku.

Ustanova: _____ Adresa: _____
Telefon: _____ Matični broj: _____
Datum: _____ Pečat i potpis: _____

VJESNIK BIBLIOTEKARA HRVATSKE godišta/godine, brojevi časopisa

33/1990.	br. 1-4	100,00 kn _____	42/1999.	br. 1-4	100,00 kn _____
34/1991.	br. 1-4	100,00 kn _____	43/2000.	br. 1-2, 3-4	250,00 kn _____
35/1992.	br. 1-2, 3-4	240,00 kn _____	44/2001.	br. 1-4	100,00 kn _____
36/1993.	br. 1-4	120,00 kn _____	45/2002.	br. 1-2, 3-4	200,00 kn _____
37/1994.	br. 1-2, 3-4	200,00 kn _____	46/2003.	br. 1-2, 3-4	200,00 kn _____
38/1995.	br. 1-4	120,00 kn _____	47/2004.	br. 1-2, 3-4	200,00 kn _____
39/1996.	br. 1-2, 3-4	240,00 kn _____	48/2005.	br. 1-2, 3-4	250,00 kn _____
40/1997.	br. 1-2, 3-4	200,00 kn _____	49/2006.	br. 1, 2, 3-4	300,00 kn _____
41/1998.	br. 1-4	200,00 kn _____			

Za narudžbu starijih izdanja možete se javiti u Hrvatsko knjižničarsko društvo.

HRVATSKO KNJIŽNIČARSKO DRUŠTVO
c/o Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Hrvatske bratske zajednice 4, 10 000 Zagreb

MB 3236706, Žiro račun: 2360000-1101451830
Tel/Fax: 01/6159-320
E-mail: hkd@nsk.hr, URL http://www.hkdrustvo.hr

NARUDŽBENICA

Naručujemo za knjižnicu (ustanovu) ili osobne potrebe knjige prema sljedećem popisu. Plaćanje virmanom u zakonskom roku. U cijenu publikacija uračunati su troškovi poštarine.

Ustanova: _____ Adresa: _____
Telefon: _____ Matični broj: _____
Datum: _____ Pečat i potpis: _____

Naslov publikacije:	Cijena:	Komada:
Arhivi, knjižnice, muzeji 1 : zbornik radova (1998)	30,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 4 : zbornik radova (2001)	30,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 5 : zbornik radova (2002)	35,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 6 : zbornik radova (2003)	50,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 7 : zbornik radova (2004)	60,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 8 : zbornik radova (2005)	140,00 kn	_____
Arhivi, knjižnice, muzeji 9 : zbornik radova (2006)	140,00 kn	_____
Dani specijalnog knjižničarstva Hrvatske 3 : zbornik radova i priloga (2002)	25,00 kn	_____
Dani specijalnog knjižničarstva Hrvatske 5 : zbornik radova i priloga (2004)	40,00 kn	_____
Dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica 7 : zbornik radova (2007)	110,00 kn	_____
Diringer, D. Povijest pisma (1991)	10,00 kn	_____
Galić, P. Povijest zadarskih tiskara (1979)	10,00 kn	_____
Gorman, M. Postojana knjižnica (2006)	160,00 kn	_____
Hrvatsko knjižničarsko društvo : 1940.-2000. : spomenica (2000)	trošak poštarine	_____
IFLA-ina načela za skrb i rukovanje knjižničnom građom (2003)	40,00 kn	_____
IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice (2004)	25,00 kn	_____
ISBD(A) : međunar. standardni bib. opis starih omeđenih publikacija (antikvarnih) (1995)	40,00 kn	_____
ISBD(CR) : međunar. standardni bib. opis serijskih publikacija i druge neomeđene građe (2005)	80,00 kn	_____
ISBD(ER) : međunar. standardni bib. opis elektroničke građe (2001)	45,00 kn	_____
ISBD(M) : međunar. standardni bib. opis omeđenih publikacija (2006)	70,00 kn	_____
ISBD(NBM) : međunar. standardni bib. opis neknjižne građe. Prerađeno izd. (1993)	25,00 kn	_____
ISBD(PM) : međunar. standardni bib. opis tiskanih muzikalija (2006)	50,00 kn	_____
Line, M.; Wickers, S. Univerzalna dostupnost publikacija : (UAP) (1989)	10,00 kn	_____
Malbaša, M. Povijest tiskarstva u Slavoniji (1978)	10,00 kn	_____
Mikačić, M. Teorijske osnove sustava za predmetno označivanje (1996)	50,00 kn	_____
Narodna knjižnica : IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga (2003)	40,00 kn	_____
Priručnik za UNIMARC : format za pregledne zapise (2004)	60,00 kn	_____
Rowley, J. E. Elektroničko računalo u biblioteci (1984)	10,00 kn	_____
Slobodan pristup informacijama u službi kulturnog razvitka : zbornik radova (2002)	30,00 kn	_____
Slobodan pristup informacijama: 2. i 3. okrugli stol: zbornik radova (2004)	60,00 kn	_____
Smjernice za audiovizualnu i multimedijску građu u knjižnicama i drugim ustanovama (2005)	20,00 kn	_____
Smjernice za građu laganu za čitanje (2005)	30,00 kn	_____
Smjernice za knjižnične službe i usluge za gluhe (2004)	15,00 kn	_____
Smjernice za knjižnične službe i usluge za osobe s disleksijom (2004)	15,00 kn	_____
Smjernice za knjižnične usluge za djecu (2004)	trošak poštarine	_____
Smjernice za razvoj knjižnica za slijepu u informacijsko doba (2006)	50,00 kn	_____
UNIMARC : format za univerzalno strojno čitljivo katalogiziranje (1986)	10,00 kn	_____
Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa : završni izvještaj (2004)	30,00 kn	_____
Verona, E. O katalogu : izbor iz radova (2005)	180,00 kn	_____
Verona, E. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga		
Dio 1: Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd. (1986)		
Dio 2: Kataložni opis. Pretisak. – u pripremi – tisak na zahtjev	100,00 kn	_____
Verona, E. Prinosi povijesti Akademijine knjižnice (sadašnje NSB) u Zagrebu : 1814-1874 (1989)	10,00 kn	_____
Vodič kroz glazbene knjižnice i zbirke Zagreba (1997)	30,00 kn	_____
Wilson, Thomas C. Sistemski knjižničar : oblikovanje uloga, definiranje vještina (2006)	120,00 kn	_____
Znanstveni skup Normizacija osobnih imena u knjižničarstvu i leksikografiji : zbornik radova (1997)	40,00 kn	_____

Glavna urednica:
Irena Kranjec (ikranjec@ffzg.hr)

Uredništvo:
mr. sc. Sanjica Faletar-Tanacković (sfaletar@ffos.hr)
Mihaela Kovačić (mihaela@svkst.hr)
Isabella Mauro (isabella.mauro@kgz.hr)
Zdenka Sviben (z.sviben@kgz.hr)

Adresa uredništva i adresa za narudžbu:
Hrvatsko knjižničarsko društvo
c/o Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Hrvatske bratske zajednice 4
10000 Zagreb
tel./fax.: 01 6159 320
e-mail: novosti@hkdrustvo.hr
http://www.hkdrustvo.hr

Lektura: Jasmina Sočo
Oblikovanje sloga: GIPA, Zagreb
Tisak: GIPA, Zagreb
Naklada: 1400

Cjelovito rješenje za poslovanje knjižnice

PROGRAMSKI PAKET ZA UPRAVLJANJE KNJIŽNICAMA

POSUDBA	PREUZIMANJE PODATAKA	PODRŠKA ZA BIBLIOPUS
OPOMENE	KATALOGIZACIJA	KNJIGE INVENTARA
BILTENI	INVENTARIZACIJA	STATISTIKE
ČLANOVI	PRETRAŽIVANJE	OTPISI
TOP LISTE	DIGITALIZACIJA	REVIZIJA

Dodatno prilagođeno za školske, fakultetske i specijalizirane knjižnice
Podrška za odjele, izdvojene odjele, zbirke, više knjižnica u istom prostoru ...
Inovativan sustav obrade i prezentacije serijskih publikacija i neknjižne građe
Integriran ispis bar kodova i signaturnih naljepnica za knjige
Integriran ispis bar kodova i iskaznica za članove sa i bez slika
Moguće korištenje studentskih iskaznica
Moguće postavljanje linkova na digitalne dokumente u i izvan Metel sustava
Besplatno uključivanje podataka u zajednički sustav pretraživanja na internetu
Besplatno preuzimanje podataka iz zajedničkog, te više nacionalnih sustava
Podrška za obradu i pretraživanje građe za slijepe i slabovidne osobe
Dvosmjerna komunikacija s ostalim knjižnicama i svojim korisnicima
Napredan sustav zaštite podataka
Rezervacije i produljivanje putem interneta, e-pošte i sms poruka

Ne zahtijeva nikakvu dodatnu programsku ili strojnu opremu
600 knjižnica u sustavu

NOVOSTI:

- Integracija Interneta
- Integrirana digitalizacija građe
- Obrada i integracija multimedijalne građe
- Poboľšano i vizualno pretraživanje podataka
- Integracija GOOGLE i WIKIPEDIA pretraživača
- Novo pretraživanje digitalne građe s kontrolom dostupa
- Novo pretraživanje serijskih publikacija i AV građe
- Preuzimanje podataka za glazbene CD-ove sa Interneta
- Kompatibilnost s UNIMarc, USMarc, COMarc standardima
- Uključeni novi standardi : CDDB - glazbeni CD
EXIF - digitalizacija i digitalna građa
- Modul za digitalizaciju s podrškom za sve tipove skenera i kamera, te sve formate zapisa

USKORO :

- METEL Open media server
- Glazbena slušaonica
- METEL personal : prilagođen osobnim i obiteljskim knjižnicama i mediatekama.

POSEBNA POGODNOST : Konverzija podataka iz bilo kojeg sustava

CIJENA :

od 3.000,00 Kn za školske knjižnice
od 6.000,00 Kn za sve ostale

Referentna lista na www.library.foi.hr/metel

INFORMACIJE:

POINT d.o.o.
Vidovečka 56b
42000 Varždin
tel: 042 206-306
fax: 042 206-308
mob: 098 284-350

mail: point@vz.t-com.hr
web: <http://library.foi.hr/metel>
<http://www.point-vz.hr>

